

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul legii privind recunoașterea calificărilor profesionale (n.u. 646 MEC/2025)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Obiecții și propuneri la proiectul legii, Anexe				
La proiectul legii La Nota de fundamentare	Ministerul Finanțelor nr. 07/01-03/78/1189 din 11.08.2025		Comunică susținerea proiectului. Totodată, în pct. 4.2 din Nota de fundamentare, în scopul atenuării unui risc financiar pe termen mediu și lung, în ultimul alineat se propune de substituit textul „și le vor include în cadrul bugetar pe termen mediu și lung” cu textul „și le vor asigura din contul limitelor de cheltuieli stabilite la etapa de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu”.	Se acceptă Textul în ultimul alineat din pct. 4.2 a fost modificat conform recomandării.
	Ministerul Apărării nr. 11/995 din 12.08.2025		Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
La proiectul legii La art. 8	Casa Națională de Asigurări Sociale nr. 10954 din 21.08.2025	1	La alin (1), lit. b) se propune în următoarea redacție: ”b) înregistrarea la Casa Națională de Asigurări Sociale în calitate de plătitor de contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat în scopul beneficierii de dreptul la prestațiile de asigurări sociale.” la lit. b) propoziția a 2-a urmează a fi separată și încorporată într-un alineat distinct (2). Or, alineatul (1) va avea două litere, corelate după conținut. la lit. b), în propoziția a 2-a, sintagma ”CNAS” se va exclude.	Se acceptă Textul la art. 8 a fost redactat conform recomandărilor: alin. (1) cu lit. a) și lit. b) în redacția recomandată, și Alin. (2), care a devenit (3) cu conținutul: ” (3) Prestatorul de servicii al unui stat membru este obligat să notifice în prealabil Serviciul Fiscal de Stat, iar în cazuri urgente - ulterior, serviciile pe care le-a prestat.”

	Ministerul Afacerilor Externe nr. DI/3/041-8762 din 25.08.2025		Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
La art. 2	Ministerul Afacerilor Interne nr.42/3128 din 02.09.2025	1	<p>Articolul 2 – Domeniul de aplicare</p> <p>La alineatul (1): Litera e), se propune o nouă redacție:</p> <p>„e) sunt cetățeni ai statelor terțe, solicitanți sau beneficiari ai dreptului de ședere, sau a unei forme de protecție în Republica Moldova”.</p> <p>Această formulare evită ambiguitatea versiunii actuale și asigură o interpretare uniformă, prin corelarea terminologică cu dispozițiile legale în vigoare privind regimul juridic al străinilor și al beneficiarilor de protecție internațională.</p> <p>În plus, permite aplicarea corectă a normei în practică, prin identificarea clară a subiecților de drept cărora li se aplică reglementarea.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul la litera e) a fost redactat conform recomandării, după cum urmează:</p> <p>„e) sunt cetățeni ai statelor terțe, solicitanți sau beneficiari ai dreptului de ședere, sau a unei forme de protecție în Republica Moldova”.</p>
La art. 2		2	<p>Literele d) și f), urmează a fi reformulate sau excluse.</p> <p>În redacția actuală nu este clar intenția autorului și obiectul care urmează a fi reglementat de aceste norme, întrucât art. 281 alin. (2) lit. b) - e) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, nu reglementează o listă de state, dar condițiile în care anumite categorii de străini pot obține aviz la reîntregirea familiei cu străini, care au un drept de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, în cazul în care se urmărește enumerarea categoriilor de subiecți vizați de norma propusă, recomandăm ca această enumerare să fie făcută în mod expres, direct în cuprinsul textului, fără a se face trimitere la alte dispoziții legale, așa cum s-a procedat, în exemplul de la lit. c) al prezentului articol. Această abordare ar contribui la o mai mare claritate și accesibilitate a normei, evitând</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul la litera d) a fost reformulat, după cum urmează:</p> <p>”d) sunt membri de familie ai unui cetățean al unuia dintre statele prevăzute la lit. b), după cum urmează:</p> <p>1) copiii minori necăsătoriți, rezultați din căsătorie ori din afara căsătoriei, precum și pentru cei adoptați de ambii soți sau numai de unul dintre ei, pentru copiii încredințați ambilor soți ori numai unuia dintre ei prin decizia unei autorități competente din statul de origine, cu condiția ca acești copii să fie în mod efectiv în grija oricărui dintre soți;</p> <p>2) copiii majori necăsătoriți ai titularului dreptului de ședere sau ai soțului ori soției</p>

			eventualele confuzii sau interpretări eronate generate de referințe legislative indirecte.	<p>acestuia în cazul în care aceștia nu se pot întreține singuri din motive medicale;</p> <p>3) părinții aflați la întreținerea titularului dreptului de ședere sau a soțului ori soției acestuia;</p> <p>4) persoanele asupra cărora este instituită tutela sau curatela;”</p> <p>La lit. f) sintagma beneficiari ai statutului de rezident pe termen lung” a fost înlocuită cu sintagma ”beneficiari ai statutului de rezident cu drept de ședere provizorie”.</p>
La art. 2		3	Se recomandă comasarea alineatelor (7)-(9), care repetă în mod redundant excepțiile de la aplicare, într-un singur alineat clar, în care să fie enumerate distinct excepțiile.	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 2, alin. (7)-(9) au fost comasate, după cum urmează:</p> <p>”(7) Prevederile prezentei legi nu se aplică, în urătoarele cazuri:</p> <p>a) recunoașterii unei anumite profesii reglementate, pentru care se prevăd alte dispoziții specifice referitoare în mod direct la recunoașterea calificărilor profesionale într-un instrument distinct de drept al UE;</p> <p>b) recunoașterii calificărilor profesionale ale navigatorilor, notarilor și activităților notariale;</p> <p>c) recunoașterii unei anumite profesii, în cazul în care printr-un act separat al Uniunii Europene sunt stabilite cerințe specifice privind reglementarea acesteia care nu lasă la alegerea statelor membre modul exact în care acestea urmează a fi transpuse.”</p>
La art. 3		4	<p>Articolul 3 – Definiții</p> <p>La alineatul (1): Litera g), în varianta propusă de autor, nu clarifică exact ce aspecte ale statutului stagiarului se urmăresc a fi reglementate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la litera g) a fost modificat conform recomandării.</p>

			<p>De asemenea, formularea este ambiguă, iar referirea la „legislația comunitară aplicabilă” nu este justificată, ceea ce face dificilă înțelegerea obiectului normei.</p> <p>Astfel, noțiunea de la art. 3, alin. (1), lit. g) se propune în următoarea redacție: „g) stagiul de adaptare – exercitarea unei profesii reglementate în Republica Moldova, sub responsabilitatea unui profesionist calificat și însoțită eventual de o formare profesională suplimentară. Stagiul de adaptare face obiectul unei evaluări. Condițiile stagiului de adaptare și condițiile de evaluare a acestuia, precum și statutul de stagiar migrant sunt stabilite de autoritatea competentă din Republica Moldova.</p> <p>Statutul stagiului în Republica Moldova include dreptul de ședere, acordat de autoritatea competentă pentru străini, precum drepturile și obligațiile acestuia pe durata stagiului, inclusiv beneficiile sociale, indemnizațiile și remunerațiile, stabilite de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.”</p>	<p>„g) stagiul de adaptare – exercitarea unei profesii reglementate în Republica Moldova, sub responsabilitatea unui profesionist calificat și însoțită eventual de o formare profesională suplimentară. Stagiul de adaptare face obiectul unei evaluări. Condițiile stagiului de adaptare și condițiile de evaluare a acestuia, precum și statutul de stagiar migrant sunt stabilite de autoritatea competentă din Republica Moldova.</p> <p>Statutul stagiului în Republica Moldova include dreptul de ședere, acordat de autoritatea competentă pentru străini, precum drepturile și obligațiile acestuia pe durata stagiului, inclusiv beneficiile sociale, indemnizațiile și remunerațiile, stabilite de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.”</p>
La art. 3		5	<p>La litera h), sintagma „proba de aptitudini”, definiția este redată într-un mod excesiv, se recomandă scoaterea detaliilor explicative într-un articol distinct, pentru o mai bună organizare și accesibilitate a normei.</p>	<p>Se acceptă Textul la litera h) a fost redactat după cum urmează: ”h) <i>probă de aptitudini</i> – un test referitor la cunoștințele, abilitățile și competențele profesionale ale solicitantului, efectuat sau recunoscut de autoritățile competente din Republica Moldova în scopul evaluării aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în Republica Moldova Modalitățile detaliate de organizare a probei de aptitudini, ținându-se seama de faptul că solicitantul este un profesionist</p>

				calificat în statul membru de origine sau de proveniență, precum și statutul de care beneficiază în Republica Moldova solicitantul care dorește să se pregătească pentru proba de aptitudini se stabilesc de către autoritățile competente din Republica Moldova;”.
La art. 3		6	La literele r) și s), definițiile „titlu profesional protejat” și „activități rezervate” se sugerează a fi analizate în strânsă corelație cu principiile liberei concurențe și accesului la piața muncii, pentru a preveni restricții nejustificate și pentru a asigura conformitatea cu acquis-ul comunitar.	<p>Se acceptă</p> <p>La litera r) și s) au fost redactate textele definițiilor în corespundere cu definițiile din Directiva 958/2018, după cum urmează:</p> <p>”r) <i>titlu profesional protejat</i> – formă de reglementare a unei profesii în cadrul căreia utilizarea titlului într-o activitate profesională sau într-o grupă de activități profesionale face obiectul, direct sau indirect, în temeiul unor dispoziții legislative, de reglementare sau administrative, deținerii unei anumite calificări profesionale și în cadrul căreia utilizarea abuzivă a acestui titlu face obiectul unor sancțiuni;”</p> <p>”s) <i>activități rezervate</i> – formă de reglementare a unei profesii în cadrul căreia accesul la o activitate profesională sau la o grupă de activități profesionale este rezervat, în mod direct sau indirect, în temeiul unor dispoziții legislative, de reglementare sau administrative, membrilor unei profesii reglementate, care dispun de o anumită calificare profesională, inclusiv în cazul în care activitatea este partajată cu alte profesii reglementate;”</p>
La art. 3		7	La litera t), termenul „mijloace adecvate” este insuficient definit, se impune instituirea unor	Se acceptă

			<p>obligații minimale de transparență și accesibilitate publică.</p>	<p>Definiția la lit. t) a fost completată, după cum urmează:</p> <p>”t) <i>mijloace adecvate</i>, în înțelesul art. 70 alin. (1), semnifică publicarea, obligatorie, de informații pe pagina web oficială a autorității competente și afișarea lor la sediul acesteia, într-un spațiu accesibil publicului, difuzarea informațiilor în mass-media, furnizarea permanentă de informații specifice de către autoritatea competentă, precum și orice alte modalități accesibile publicului.”</p>
La art. 4		8	<p>Articolul 4 – Efectele recunoașterii</p> <p>La alineatul (2), textul „activitățile respective sunt comparabile” este insuficient de precis, se recomandă introducerea unui criteriu obiectiv și măsurabil de echivalență, de exemplu, un prag minim de 70% de suprapunere curriculară și/sau de competență, pentru a fundamenta deciziile de recunoaștere.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pentru evitarea interpretării ambigue, sintagma ”activitățile respective sunt comparabile” a fost substituită cu sintagma „activitățile privind exercitarea acesteia sunt comparabile”.</p>
La art. 5		9	<p>Articolul 5 – Cardul profesional European</p> <p>La alineatul (1), pentru a elimina orice neclaritate, se recomandă a fi incluse specificații clare privind modelul/structura cardului.</p> <p>La alineatul (5), în vederea asigurării accesibilității și echității se recomandă stabilirea unui plafon maxim pentru tarifele percepute, sau corelarea acestora cu un indicator economic de referință, precum salariul minim pe economie.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Definiția privind Cardul profesional European este expusă, conform directivei, în articolul 3. Definiții, alin (1), lit. k).</p> <p>Totodată, procedura de eliberare a cardului profesional european va fi expusă printr-un act normativ distinct, aprobat de Guvern (HG prevăzută în PNA-A, 2026).</p> <p>Pentru aplicare în context național a prevederilor Directivei, la alin. (5) sintagma ”autoritățile competente din statele membre de origine și gazdă” a fost substituită cu sintagma ”autoritățile competente menționate la alin. (3)”.</p>

			<p>La alineatul (9), textul „nu conferă dreptul automat...”, generează o stare de incertitudine juridică, se recomandă o clarificare precisă a etapelor și condițiilor în care cardul este recunoscut ca valabil sau necesar.</p> <p>În plus, lipsa unor termene clare pentru procesarea cererilor, impune introducerea unor termene maxime de răspuns (exemplu: 30 de zile lucrătoare), precum și a unui mecanism efectiv de contestare.</p>	<p>Prevederile alin. (5) sunt de ordin general privind eventuala stabilire de către autoritățile publice centrale respective, a unui tarif justificat pentru serviciul prestat, prevederi care vor fi detaliate în cadrul normativ secundar de punere în aplicare a prevederilor prezentei legi.</p> <p>Prevederile expuse în alin. (9) vor fi detaliate printr-un act normativ distinct, aprobat de Guvern (HG prevăzută în PNA-A, 2026), care va transpune procedura administrativă (electronică, sistemul IMI) privind emiterea Cadrului profesional European.</p>
La art. 7		10	<p>Articolul 7 - Principiul liberei prestări a serviciilor</p> <p>La alineatul (2), se recomandă clarificarea pentru termenii „temporar” și „ocazional”, totodată, în text se spune că „caracterul temporar și ocazional al prestării serviciilor se evaluează de la caz la caz”.</p> <p>Ar fi util să se adauge o definiție orientativă sau criterii mai precise (ex. perioada maximă, frecvența maximă a serviciilor) acest lucru va preveni interpretările divergente și eventualele abuzuri.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul la alin. (2) a fost redactat pentru precizare, după cum urmează:</p> <p>”(2) Prevederile prezentului titlu se aplică exclusiv în cazul în care un prestator din alt stat membru se deplasează în Republica Moldova pentru a exercita, temporar și ocazional, o profesie reglementată. Caracterul temporar și ocazional al prestării de servicii se evaluează de către autoritățile competente prevăzute în Anexa nr. 1, în funcție de durata, frecvența, regularitatea și continuitatea acesteia.”</p> <p>Prevederea respectivă este una de ordin general, care urmează a fi detaliată de către autoritățile competente (anexa nr. 1) în cadrul normativ secundar de punere în aplicare a prezentei legi, în funcție de</p>

				specificul serviciului prestat, durata, frecvență, regularitatea, continuitatea.
La art. 8		11	<p>Articolul 8 – Scutiri</p> <p>Se recomandă structurarea reglementărilor prezentului articol în conformitate cu prevederile alineatelor (5) și (6) ale art. 51 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la art. 8 a fost restructurat, inclusiv sistematizat, conform recomandărilor.</p>
La art. 9		12	<p>Articolul 9 - Declarație prealabilă în caz de deplasare a prestatorului de servicii</p> <p>La alineatul (2), litera f), ar fi util să se specifice criteriile sau nivelul minim de cunoaștere a limbii române, pentru a evita interpretările arbitrare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin. (2), litera f) a fost completat, pentru a evita interpretările arbitrare, după cum urmează:</p> <p>”f) declarația privind cunoașterea limbii române, însoțit de pașaportul lingvistic, generat de platforma online Europass, urmare a autoevaluării, în cazul profesiilor care au implicații pentru siguranța pacienților, necesară pentru practicarea profesiei în Republica Moldova;”</p>
<p>La proiectul legii</p> <p>La art. 2, 13, 17 și 22</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Nr. 08/4072 din 25.08.2025</p>	1	<p>Se impune stabilirea clară a sferei de aplicare a proiectului de lege, prin precizarea expresă a categoriilor de persoane vizate și utilizarea uniformă a normelor.</p> <p>Obiecția se referă la art. 2, alin (1), art. 13, 17 și 22 din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost precizate categoriile de cetățeni la care se aplică prevederile legii, după cum urmează:</p> <p>În art. 2, alin (1) referința se face la toate categoriile de cetățeni;</p> <p>În art. 13 referința se face la toate categoriile de cetățeni, și la alin. (2) s-a completat cu sintagma ”sau într-o țară terță”;</p> <p>În art. 17 referința se face la toate categoriile de cetățeni, și la alin. (1) s-a completat cu sintagma ”sau într-o țară terță”;</p> <p>În art. 22 referința se face la toate categoriile de cetățeni, cu excepția țărilor terțe.</p>

La Nota de fundamentare			<p>Adițional, se impune completarea Notei de fundamentare cu argumentele care justifică această opțiune legislativă și cu motivele care au determinat extinderea sferei de aplicare a proiectului de lege.</p>	<p>În Nota de fundamentare, pct. 3.1., urmare a 10 obiective realizate de proiect prin transpunerea Directivei 2005, a fost completat cu textul:</p> <p>”Reieșind din principiul general al recunoașterii, în care obiectul principal este calificarea, iar recunoașterea trebuie să fie realizată în aceleași condiții indiferent de cetățenia titularului, proiectul de lege prevede și recunoașterea calificărilor profesionale reglementate obținute în statele terțe. Dar, totodată și Directiva 2005/36/CE nu aduce atingere posibilității statelor membre de a recunoaște, în conformitate cu propriile reglementări, calificările profesionale obținute în afara teritoriului Uniunii Europene de către resortisanți ai unei țări terțe. În general, orice recunoaștere trebuie realizată prin respectarea condițiilor minime de formare profesională pentru anumite profesii.”.</p>
La art. 2		2	<p>La art. 2 alin. (1) lit. d) referința „art. 281 alin. (2) lit. b) - e) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.” necesită a fi revizuită în corespundere cu prevederile Legii nr. 200/2025 privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora. Adoptată la 10 iulie 2025.</p> <p>Totodată, având în vedere că Directiva 2005/36 urmărește să asigure exercitarea dreptului la libera circulație a lucrătorilor UE, care vizează inclusiv membrii de familie a acestora, nu este clară intenția autorului de a limita accesul soțului/soției cetățeanului UE la recunoașterea calificărilor, fapt ce</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 2 alin. (1), lit. d) au fost făcute modificări conform recomandării (recomandarea a coincis cu recomandarea la art.2 alin. (1), lit. d) a MAI-vezi mai jos).</p>

			ar putea cauza impedimente în exercitarea dreptului la libera circulație.	
La art. 2		3	Potrivit dispozițiilor Legii nr. 200/2010, cetățenii statelor terțe pot obține dreptul de ședere permanentă numai după o perioadă de ședere legală și continuă de cinci ani. În acest interval, conform art. 2 alin. (1) lit. e), aceștia nu pot desfășura activități profesionale. O asemenea restricție are potențialul de a aduce atingere dreptului persoanelor vizate la menținerea și dezvoltarea aptitudinilor și competențelor profesionale, având consecințe negative atât asupra integrării lor sociale, cât și asupra accesului ulterior pe piața muncii. De asemenea, prevederea menționată este în contradictoriu cu dispozițiile art. 2 alin. (1) teza introductivă, care statuează aplicabilitatea legii cetățenilor statelor terțe, fără a institui, la acest nivel, o restrângere a exercitării dreptului la muncă. Din această perspectivă, interdicția de la lit. e) poate fi apreciată ca având caracter discriminatoriu, contravenind principiului egalității de tratament și proporționalității restricțiilor impuse.	Se acceptă La art. 2 alin. (1), lit. e) au fost făcute modificări conform recomandării (recomandarea a coincis cu recomandarea la art.2 alin. (1), lit. e) a MAI-vezi mai jos).
La art. 2		4	Suplimentar, lit. f) alin. (1) art. 2 urmează a fi revizuită, întrucât Legea nr. 200/2010 și Legea nr. 200/2025 reglementează acordarea dreptului de ședere provizorie, a dreptului de ședere permanent și, respectiv, a dreptului de ședere. Prin urmare, referirea la regimul de ședere „pe termen lung” poate genera interpretări și confuzii.	Se acceptă La art. 2 alin. (1), lit. f) au fost făcute modificări conform recomandării (recomandarea a coincis cu recomandarea la art.2 alin. (1), lit. f) a MAI-vezi mai jos).
La art. 2		5	Alin. 5 de la art. 2 preia în mare măsură conținutul alin. (2) de la art. 1, respectiv, această suprapunere poate genera confuzie în interpretarea normelor.	Se acceptă Pentru a evita suprapunerea textelor și a nu crea confuzii la interpretarea normelor, a fost exclusă fraza a 2-a din art. 1 alin (2).
La art. 2		6	Având în vedere că alin. (2) al art. 1 și alin. (5) al art. 2 prevăd expres că testul de proporționalitate se efectuează înainte de adoptarea oricărei reglementări profesionale, iar alin. (6) al art. 2 prevede că acesta	Se acceptă Textul de la alin. (6) începe cu sintagma ” „Prin derogare de la art. 1 alin. (2),”.

			poate fi aplicat și ulterior adoptării reglementării, se impune modificarea alin. (6) prin introducerea mențiunii exprese că, „Prin derogare de la art. 1 alin. (2), testul de proporționalitate se aplică [...]”.	
La art. 3		7	Cuvintele „în prezenta directivă” de la art. 3 alin. (1) lit. d și de la art. 74 alin. (3) lit. b, se vor reformula.	Se acceptă Sintagma „în prezenta directivă” a fost substituită cu sintagma ”în prezenta lege”, redactată la forma necesară.
La art. 3		8	<p>Se va revizui lit. g) alin. (1) art. 3, ținând cont de următoarele: - actualmente, Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, nu conține prevederi care ar reglementa intrarea, aflarea și documentarea stagiului migrant venit în RM pentru efectuarea unui stagiului de adaptare. Prin urmare, în vederea asigurării reglementării statutului juridic al acestor persoane, este imperioasă includerea acestei noi categorii de cetățeni străini în cadrul normativ de reglementarea a regimului cetățenilor străini în Republica Moldova.</p> <p>Totodată, este necesar să se clarifice dacă aceste persoane au același regim de impozitare și de achitare a contribuțiilor ca cei angajați pe contract individual de muncă sau alt contract (salariat, stagiar etc.). De exemplu, statutul unui avocat este diferit față de cel al unui medic, operator, psiholog etc.</p> <p>Aceste aspecte trebuie luate în considerare și în cazul „stagiului profesional”. - „drepturile și avantajele sociale” nu se limitează doar la accesul la protecție socială, ci include și alte tipuri de servicii, precum asistența medicală, educație etc., care depășesc sfera de competență a Ministerului Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>De asemenea, atribuirea responsabilității de stabilire a obligațiilor, a indemnizațiilor și a remunerațiilor aferente stagiului de adaptare desfășurat de cetățenii străini intră în competența autorităților responsabile</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 3 alin. (1), lit. g) au fost făcute modificări, pentru a clarifica statutul stagiului conform recomandării (recomandarea a coincis cu recomandarea la art.3 alin. (1), lit. g) a MAI-vezi mai jos).</p> <p>Totodată, conform propunerii sintagma ”de Ministerul Muncii și Protecției Sociale” a fost substituită cu sintagma ”de către autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1”.</p>

			de reglementarea profesiilor reglementate. În consecință, prevederea care stabilește responsabilitățile Ministerului Muncii și Protecției Sociale urmează a fi exclusă din conținutul lit. g).	
La art. 3		9	Se propune excluderea prevederii de la art. 3 alin. (2) potrivit căreia „Comisia verifică dacă asociația sau organizația profesională în cauză îndeplinește condițiile [...] condițiile prevăzute la al doilea paragraf. În cazul în care nu sunt îndeplinite [...] recunoașterea calificărilor profesionale și modificările acesteia.”, întrucât, printr-o lege națională, Republica Moldova nu poate impune obligații Comisiei Europene.	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin (2) a fost modificat conform recomandării și are următorul conținut:</p> <p>”(2) O profesie exercitată de membrii unei asociații sau ai unei organizații profesionale menționate în anexa nr. 2 la prezenta lege este considerată profesie reglementată.</p> <p>Asociațiile sau organizațiile profesionale menționate în anexa nr. 2 la prezenta lege au ca obiect, în special, promovarea și menținerea unui nivel ridicat de cunoștințe, competențe și abilități practice al membrilor acestora în domeniul profesional în cauză. În acest scop, acestea beneficiază de o recunoaștere sub o anumită formă din partea statului și eliberează membrilor lor un titlu de calificare, asigură respectarea deontologiei pe care o stabilesc și le conferă dreptul de a utiliza un titlu, o abreviere sau un statut corespunzător titlului de calificare respectiv.</p> <p>De fiecare dată când statul recunoaște o asociație sau o organizație profesională, acesta informează Comisia Europeană, denumită în continuare Comisie.”</p>
La art. 5		10	Atragem atenția asupra prevederilor art. 5 din proiectul de lege, în care sunt utilizate expresiile „autoritate componentă”, „autoritățile competente din statul membru de origine”, „autoritățile competente din țară” și „autoritățile competente din	<p>Se acceptă</p> <p>Pentru a aduce simplifica și a aduce claritate privind părțile implicate în prelucrarea dosarului solicitantului și în</p>

			statul membru gazdă”. Folosirea acestor sintagme generează incertitudini juridice și riscul unor interpretări eronate la aplicarea normei. Totodată, menționăm că autoritățile competente din afara Republicii Moldova nu pot exercita atribuțiile reglementate prin art. 5 alin. (3) al proiectului de lege (de ex: alin. (8) art. 5).	emiterea cadrului european profesional, textul art. 5 a fost modificat, din perspectiva desfășurării procesului în Republica Moldova.
La art. 8, 19 și 20		11	Totodată, având în vedere că recunoașterea pe baza experienței profesionale este de competența Ministerului Muncii și Protecției Sociale, conform prevederilor art. 17 din proiect, referințele din articolele 18, 19 și 20 la „art. 73” se vor înlocui cu „art. 17”.	Se acceptă În art. 8, 19 și 20 sintagma „art. 73” s-a înlocuit cu „art. 17”.
La art. 65		12	Având în vedere structura art. 55a din Directiva 2005/36/CE, referința „alin. (2)” de la art. 65 din proiect, urmează a fi modificată după cum urmează „alin. (3) și (4)”.	Se acceptă Referința „alin. (2)” de la art. 65 a fost modificată după cum urmează „alin. (3) și (4)”.
La art. 66		13	Se propune excluderea textului „desemnat în baza art. 140 alin. (1) lit. t1 din Legea nr. 294/2024 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014”, întrucât, pe tot parcursul proiectului, referința utilizată este cea la art. 74.	Se acceptă În art. 66 menționat la art. 74 textul ”desemnat în baza art. 140 alin. (1) lit. t ¹ din Legea nr. 294/2024 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014” a fost substituit cu textul ”menționat la art. 7”.
La art. 21, 67, 71, 74		14	Având în vedere că pe tot parcursul proiectului este utilizată sintagma „coordonator național”, se propune uniformizarea formulărilor „coordonatorul național al activităților autorităților competente” și „coordonator național al activităților competente” din articolele 67, 71 și 74. Totodată, se recomandă ca la prima utilizare a conceptului „coordonator național” acesta să fie redat în formă deplină, urmând ca ulterior să fie utilizată abrevierea.	Se acceptă La art. 21 (prima utilizare) sintagma ”Coordonatorul național” a fost completată cu textul ”al activităților autorităților competente pentru recunoașterea calificărilor profesionale, denumit în continuare coordonator național” La art. 67 și 71 sintagma ”coordonatorul național” a fost completată cu sintagma ”menționat la art. 74”.

				La art. 74 sintagma ”activităților competente” a fost înlocuită cu sintagma ”activităților autorităților competente”.
La art. 69		15	La art. 69 alin. (5), referința la „Titlul III din prezenta lege”, se va revizui, or, conform art. 7 alin. (4) din Directiva (UE) 2018/958, referința se referă la „Titlul II Libera prestare a serviciilor”.	Se acceptă La art. 69 alin. (5) textul ”Titlul III” a fost redactat în ”Titlul II”.
La art. 78		16	Alin. 1 de la art. 78 se reformulează după cum urmează „Ministerul Educației și Cercetării, în exercitarea rolului de Centru de asistență pentru recunoașterea calificărilor profesionale, are următoarele atribuții:”.	Se acceptă La art. 78, alin. (1) textul a fost redactat, după cum urmează: ”Ministerul Educației și Cercetării, în exercitarea rolului de Centru de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale, are următoarele atribuții:”
La Anexa nr. 3		17	La Anexa nr. 3, referința „art. 11 alin. (6) lit. (c) pct. (ii)” se va revedea, totodată, atenționăm că pe parcursul proiectului nu se face referire la anexa dată.	Se acceptă Anexa nr. 3 a fost exclusă din proiectul legii (la recomandarea expertului UE), deoarece varianta actualizată a Directivei 2005 nu conține anexa dată. Dar, Anexa nr. 3 a devenit Lista profesiilor reglementate în Republica Moldova care necesită cunoașterea legislației naționale, referința la care este în art. 16.
La Anexa nr. 6		18	La Anexa nr. 6, referința „art. 49 alin. (1)” se va substitui cu textul „art. 56 alin. (1)”.	Se acceptă În Anexa nr. 6, referința „art. 49 alin. (1)” a fost substituită cu textul „art. 56 alin. (1)”.
La Anexa nr. 7		19	La Anexa nr. 7, referința „cu art. 50 alin. (1)” se va substitui cu textul „cu art. 59 alin. (1)”.	Se acceptă În Anexa nr.7, referința „art. 50 alin. (1)” a fost substituită cu textul „art. 59 alin. (1)”.
La Anexa nr. 1		22	Ministerul solicită excluderea tuturor ocupațiilor prevăzute în Anexa nr. 1 a proiectului de Lege, care	Se acceptă

			<p>intră în sfera sa de competență, având în vedere următoarele: - - la o primă analiză a conceptului de „profesii reglementate”, conform Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și solicitărilor Ministerului Educației și Cercetării, au fost incluse profesiile prevăzute sau reglementate printr-un act normativ național (Lege, Hotărâre de Guvern), fără ca acestea să fie neapărat calificate drept „profesii reglementate”.</p> <p>Astfel, a fost prezentată o listă preventivă a profesiilor, ulterior, în urma unei analize mai aprofundate a acestui concept, s-a constatat că profesiile menționate nu se încadrează în categoria „profesiilor reglementate”, întrucât nu implică cerințe suplimentare în procesul de angajare, cum ar fi validări din partea unor instituții, acreditări sau licențe.</p>	În anexa nr. 1 a proiectului ocupațiile din sfera de competență a MMPS au fost excluse, conform recomandării MMPS.
De ordin general		21	Pe parcursul textului se utilizează cuvântul „paragraf”, care potrivit Legii nr. 100/2017, are o altă semnificație decât cea ce prevede proiectul de lege, respectiv, este necesar de a revizui aceste aspecte.	Se acceptă Textul proiectului de lege a fost revizuit, inclusiv și numerotația în corespundere cu prevederile Legii nr. 100/2017.
De ordin general		22	În vederea armonizării terminologiei utilizate cu prevederile cadrului normativ în vigoare al Republicii Moldova, în textul proiectului de act normativ se propune înlocuirea sintagmei „sistem național de securitate socială” cu sintagma ”sistem public de asigurări sociale”.	Se acceptă Textul proiectului de lege a fost redactat conform recomandării.
La art. 3	Ministerul Energiei nr. 11/995 din 12.08.2025	1	La Art. 3, Definiții, Se propune adăugarea definiției pentru „acces parțial”.	Se acceptă parțial Art. 3 <i>Definiții</i> , a fost completat cu definiția: ”acces parțial – dreptul acordat unui profesionist de a exercita în statul membru gazdă doar acele activități pentru care este pe deplin calificat în statul de origine, atunci când profesia reglementată din

				statul gazdă are un domeniu de aplicare mai larg și care poate fi divizat în mai multe activități distincte, iar diferențele de formare fac disproporționată impunerea unor măsuri compensatorii pentru acces deplin.”
La art. 6		2	<p>La Art. 6.</p> <p>Accesul parțial, pentru a asigura transparența și unitatea de practică în evaluarea calificărilor profesionale obținute în afara Republicii Moldova, în contextul aplicării prevederilor alineatului 1, propunem includerea unui alineat nou care să prevadă elaborarea unui Regulament cadru, care va fi utilizat de către autoritățile competente prevăzute în Anexa 1 la Lege.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. 6 stabilește condițiile generale care trebuie să fie îndeplinite pentru a avea acces parțial la o activitate profesională, în baza unei calificări depline deținute.</p> <p>Totodată, autoritățile competente, pentru fiecare profesie reglementată din domeniul de competență, vor fragmenta unități de practică profesională pentru acces parțial.</p>
La Anexa nr. 1		3	<p>Pentru conformitatea cu profesiile prevăzute în CORM06-2021 se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la poziția 19: textul „Inspector/inspectoare în sisteme de climatizare” se modifică în „Inspector/inspectoare al sistemelor de ventilare și condiționare”; - la poziția 20: textul „în sisteme” se modifică în „al sistemelor”; - Pozițiile 48–53 se propun a fi excluse, întrucât nu se încadrează în categoria „electrician autorizat”. <p>În locul acestora se propune următoarea completare: 48</p> <p>Electrician/electriciană autorizat(ă) - Autoritatea competentă - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p>Se recomandă consultarea repetată cu reprezentanții ANRE pentru validarea propunerii.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În Anexa nr. 1:</p> <p>Textul la poz. 19 și poz. 20 a fost modificat conform recomandărilor.</p> <p>Pozițiile 48-53 au fost excluse.</p> <p>Completarea cu ocupația Electrician/electriciană autorizată poate fi realizată doar după introducerea acesteia în CORM.</p>

	Ministerul Justiției Nr. 18-69/8317 din 29.08.2025		Lipsa obiecțiilor sau propunerilor cu privire la lista profesiilor liberale juridice reglementate în Republica Moldova, astfel cum este prevăzută în anexa nr. 1 la proiectul menționat. Ulterior definitivării proiectului, acesta va fi transmis Ministerului Justiției pentru expertiză juridică, conform art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	S-a luat act
	Ministerul Mediului nr.13-05/2456 din 29.08.2025		Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 17-2542 din 01.09.2025		Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
	Agenția Servicii Publice nr. 01/11151 din 01.09.2025		Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Culturii nr. 05/1-09/2523 din 01.09.2025		Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
La proiectul legii	Ministerul Sănătății nr. 19/2712 din 01.09.2025	1	În cazul proiectului transmis spre examinare, concentrarea într-un singur act legislativ a unui volum extins de norme detaliate-inclusiv prevederi procedurale, definiții exhaustive, obligații administrative și elemente tehnice-riscă să afecteze coerența legislativă și aplicabilitatea practică. Având în vedere diversitatea profesiilor vizate, complexitatea reglementărilor existente și necesitatea delimitării clare a competențelor instituționale, se recomandă revizuirea structurii	S-a luat act La definitivarea textului proiectului de lege s-a ținut cont de experiența altor state care au transpus Directiva, dar și de comentariile Comisiei europene, recepționate pentru HG (nr. 485/2025) cu privire la condițiile minime de formare în sistemul național de învățământ pentru respectivele profesii reglementate unde fiecare detaliu a fost verificat să fie

			proiectului astfel încât prevederile cu caracter tehnic și procedural să fie dezvoltate distinct, prin reglementări subordonate.	transpus conform Directivei. Pentru a transpune Directiva este extrem de important a avea în textul legii toate elementele cheie ale acesteia. Nu se pot exclude detalii extrem de importante pentru procesul de recunoaștere, care necesită abordare unică și dezvoltare în cadrul normativ primar și secundar sectorial.
		2	Atragem atenția autorului asupra faptului că, conform proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (reglementarea exercitării profesiunilor medico-sanitare și farmaceutice – nr. unic 464/MS/2025), Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate (CNEAS) este desemnat ca autoritate competentă în cazul profesiilor reglementate din domeniul sănătății. Astfel, este necesară corelarea prevederilor proiectului de lege privind recunoașterea calificărilor profesionale cu dispozițiile acestui proiect legislativ, pentru a evita suprapuneri, neclarități și posibile contradicții în ceea ce privește rolul și competențele instituțiilor implicate.	Se acceptă În Anexa nr. 1 sintagma ”Ministerul Sănătății” a fost înlocuită cu sintagma ”Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate”. Totodată, atragem atenția că din perspectiva Legii și a Directivei 2005, autoritate competentă este ”autoritate sau instanță autorizată în mod special de un stat membru să elibereze sau să primească titluri de calificare, sau alte documente sau informații, precum și să primească cereri și să ia decizii prevăzute în prezenta lege”.
La art. 15		3	Art. 15 de completat cu alineatul (8) cu următorul cuprins: „(8) În cazul profesiilor reglementate din domeniul sănătății, recunoașterea titlului de calificare de către autoritatea competentă constituie parte integrantă a procedurii de certificare instituită în Republica Moldova.”, pentru a transpune expres Directiva 2005/36/CE privind activități profesionale care au implicații în materie de sănătate.	Se acceptă Art. 15 a fost completat cu un aliniat nou, după cum urmează: ”(8) În cazul profesiilor reglementate din domeniul sănătății, recunoașterea titlului de calificare de către autoritatea competentă constituie parte integrantă a procedurii de certificare instituită în Republica Moldova.”
La art. 24		4	La alin. (2), se recomandă revizuirea textului, întrucât Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate nu are atribuții legale în acest domeniu.	Se acceptă Textul de la alin. (2) a fost redactat pentru claritate, după cum urmează:

				Sintagma "Autoritățile competente" a fost substituită cu textul "Autoritățile publice centrale, în a căror arii de competență se circumscriu profesiile menționate în alin. (1)"
La art. 28		5	La alin. (3), cuvintele „Ministerul Sănătății” se va substitui cu cuvintele „autoritățile și instituțiile competente”. Modificarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Ministerul Sănătății este organul central de specialitate al administrației publice.	Se acceptă În alin. 3 cuvintele „Ministerul Sănătății” au fost substituite cu "autoritățile și instituțiile competente din țările menționate în art. 1, alin. (1)", în ambele cazuri.
La art. 28		6	La pct. (4) se va revizui în contextul modificării autorității competente desemnate în anexa nr.1. Conform legislației în vigoare, Consiliul National de Evaluare si Acreditare în Sănătate nu are atribuții în acest domeniu.	Se acceptă La alin. (4) textul "Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1" a fost substituit cu textul "Ministerul Sănătății", pentru ambele cazuri.
La art. 28		7	„Textul alin. (4) – „Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 condiționează eliberarea unei calificări de medic specialist de posesia unuia dintre titlurile de calificare ca medic cu formare de bază prevăzute în anexa nr. 5 pct. 5.1.1.” – se va renumera cu alin. (5) și se va revizui, întrucât autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1 nu deține atribuții legale privind eliberarea titlurilor de calificare.”	Se acceptă Alin. (4) a devenit alin. (5) și textul a fost revizuit conform recomandării.
La art. 29		8	La art. 29, va avea următorul cuprins: „Titlurile de calificare ca medic specialist prevăzute la art. 22 sunt cele care, eliberate de autoritățile sau organismele competente prevăzute la anexa nr. 5 pct. 5.1.2, corespund, în ceea ce privește formarea specializată în cauză, denumirilor în vigoare în diferite state membre ale Uniunii Europene, prevăzute în anexa	Se acceptă parțial Art. 29 va avea următorul cuprins: "Articolul 29. Titlurile de calificare ca medic specialist prevăzute la art. 22 sunt cele care, eliberate de autoritățile și organismele competente prevăzute la

		<p>nr. 5 pct. 5.1.3. Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de medic specialist se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății.”</p> <p>Modificarea și completarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct. 5.1.2 și 5.1.3.</p>	<p>anexa nr. 5 pct. 5.1.2, corespund, în ceea ce privește formarea specializată în cauză, denumirilor în vigoare în diferite state membre, prevăzute în anexa nr. 5 pct. 5.1.3.,,</p> <p>Fraza a 2-a nu poate fi inclusă, din considerente că, prevederile art. 29 sunt generale și țin de recunoașterea titlurilor și calificărilor din străinătate.</p>
La art. 30	9	<p>alin. (4), se va revizui ca urmare a faptului că autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1 nu deține atribuții legale privind abrogarea actelor normative ale statelor membre ale Uniunii Europene prevăzute în anexa nr.5 pct. 5.1.2 și 5.1.3. 8.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În art. 30 cu textul ”Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1” a fost substituit cu textul ”Autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1”</p>
La art. 31	10	<p>La art. 31: alin. (3) – se propune cuvintele „Ministerul Sănătății” de substituit cu cuvintele „autoritățile sau organismele competente la nivelul statelor membre UE”.</p> <p>Modificarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1).</p> <p>Totodată, Ministerul Sănătății este organul central de specialitate al administrației publice al Republicii Moldova.</p> <p>- alin. (4), textul primului paragraf se va revizui ca urmare a faptului că autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1 nu deține atribuții legale privind eliberarea titlurilor de calificare.</p> <p>- alin. (5), textul paragrafului unu se va revizui ca urmare a faptului că autoritatea competentă prevăzută în anexă nr. 1 nu deține atribuții legale privind (1) eliberarea titlurilor de calificare și (2) de acționa pentru sau în numele unui stat membru al</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 31, alin. (3) sintagma ”Ministerul Sănătății” a fost substituită cu textul ”autoritățile și organismele competente ale statelor membre”.</p> <p>În alin. (4) și (5) textul ”Autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1” a fost înlocuită cu sintagma ”Un stat membru”.</p>

		Uniunii Europene prevăzut în anexa nr.1 pct. 5.1.4. str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md www.ms.gov.md - se propune revizuirea textul paragrafului 3 prin prisma paragrafului unu al aceluiași articol.	
La art. 32	11	<p>Art. 32 va avea următorul cuprins: „Exercitarea activităților de medicină de familie, sub rezerva dispozițiilor privind drepturile dobândite, este condiționată de posesia unui titlu de calificare prevăzut în anexa nr. 5 pct. 5.1.4. Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de medicină de familie se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății”. Modificarea este determinată redacțional, iar completarea textului alineatului - de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct.5.1.4.</p> <p>Textul paragrafului 2 al art. (32) se va revizui în contextul modificării autorității competente desemnate în anexa nr.1. Conform legislației în vigoare, Consiliul National de Evaluare și Acreditare în Sănătate nu are atribuții în acest domeniu.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 32, paragraful unu a fost redactat conform recomandării, și anume:</p> <p>”Exercitarea activităților de medicină de familie, sub rezerva dispozițiilor privind drepturile dobândite, este condiționată de posesia unui titlu de calificare prevăzut în anexa nr. 5 pct. 5.1.4. Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de medicină de familie se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății.”</p> <p>În contextual conținutului recomandat pentru paragraful unu, paragraful doi, care prevede exceptări, a fost exclus.</p>
La art. 34	12	La art. 34 alin. (3), textul paragrafului 2, se va revizui în contextul modificării autorității competente desemnate în anexa nr.1. Conform legislației în vigoare, Consiliul National de Evaluare și Acreditare în Sănătate nu are atribuții în acest domeniu.	<p>Se acceptă</p> <p>La alin. (3) textul ”Autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1” a fost substituită cu textul ”Autoritățile sau organismele competente la nivelul statelor membre”.</p>
La art. 35	13	va avea următorul cuprins: „În sensul prezentei legi, activitățile profesionale de asistent medical generalist sunt activitățile exercitate cu titlurile profesionale prevăzute în anexa nr. 5 pct. 5.2.2 Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de asistent	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 35 are următorul cuprins:</p> <p>”În sensul prezentei legi, activitățile profesionale de asistent medical generalist</p>

		<p>medical generalist se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății”. Modificarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct. 5.2.2.</p>	<p>sunt activitățile exercitate cu titlurile profesionale prevăzute în anexa nr. 5, punctul 5.2.2 din prezenta lege. Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de asistent medical generalist se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății.”</p>
La art. 40	14	<p>La art. 40, alin. (2), paragraful 2, se recomandă substituirea cuvintelor „Ministerul Sănătății” cu cuvintele „ autorităților sau organismelor competente la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene”. Modificarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Ministerul Sănătății este organul central de specialitate al administrației publice al Republicii Moldova.</p> <p>Textul alin (3) se va revizui prin prisma alin (2) din același articol, precum și ca urmare a modificării autorității competente desemnate în anexa 1. Totodată, Consiliul National de Evaluare și Acreditare în Sănătate nu are atribuții în acest domeniu conform legislației în vigoare (i.e. eliberarea titlurilor de calificare).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 40, alin. (2) sintagma „Ministerul Sănătății” au fost substituite cu textul „Autoritățile sau organismele competente la nivelul statelor membre”</p> <p>Iar alin. (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>”(3) Autoritățile sau organismele competente la nivelul statelor membre condiționează eliberarea unui titlu de calificare ca medic stomatolog (dentist) specialist de posesia unuia dintre titlurile de calificare ca medic dentist cu formare de bază prevăzute în anexa nr. 5 pct. 5.3.2.”</p>
La art. 41	15	<p>La art. 41, se va completa cu textul: „Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de medic stomatolog se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995”, completarea textului alineatului este determinată de necesitatea aplicării normei legale în raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1).</p> <p>Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct.5.3.2.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 41, alin. (1) a fost completat cu textul:</p> <p>„Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de medic stomatolog se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995”.</p>

La art. 45		16	alin. (1)-(2), propunem revizuirea textul paragrafului 2 pct. (1) în contextul modificării autorității competente desemnate în anexa 1. Totodată, Consiliul National de Evaluare si Acreditare în Sănătate nu are atribuții în acest domeniu conform legislației. 15.	Se acceptă La art. 45, alin. (1) textul „Autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1” a fost substituit cu textul „Autoritățile sau organismele competente la nivelul statelor membre”.
La art. 47		17	La art. 47, se va completa cu textul: „Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de moașă se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995”, fiind str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md www.ms.gov.md determinata de necesitatea aplicării normei legale in raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzute la art. 2, alin (1). Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct.5.5.2.	Se acceptă La art. 47, alin. (1) a fost completat cu textul: „Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de medic stomatolog se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995”.
La art. 52		18	La art. 52, se va completa cu textul: „Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de farmacist se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995.” Completarea cu textul este determinata de necesitatea aplicării normei legale in raport cu toate categoriile de cetățeni prevăzuți la art. 2, alin (1). Totodată, Republica Moldova nu este prevăzută în anexa nr. 5 pct.5.6.2	Se acceptă La art. 52, alin. (1) a fost completat cu textul: „Pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile de medic stomatolog se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național, conform Legii nr. 411/1995”.
La Anexa nr. 1		19	- la pozițiile 1, 9, 10 și 11, la rubrica „Autoritatea competentă” se va substitui „Ministerul Sănătății” cu „Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate”.	Se acceptă Inclusiv, urmare a mențiunii din partea introductivă a avizului cu privire la faptul că CNEAS este desemnată autoritate competentă în cazul profesiilor reglementate din domeniul Sănătății și consultării repetate cu executorul avizului la rubrica autoritatea competentă textul

				<p>”Ministerul Sănătății” a fost substituit cu ”Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate”.</p> <p>Totodată poziția nr.1 din Anexa nr. 1 a fost exclusă deoarece profesia/funția/ocupația ”Medic” nu se regăsește în CORM-2021.</p>
		20	<p>De asemenea, la art. 22 alin (1) – (9); art. 24 alin (1); art. 25 alin (1) – (14); art. 26; art. 27 alin (1) – (3); art. 28 alin (1), (2); art. 30 alin (1) – (3); art. 31 alin (1), (2); art. 33 alin (1), (2); art. 34 alin (1), (2), (4)-(7); art. 36 alin (1), (2); art. 37 alin (1), (2); art. 38; art.39 alin (1) – (3), art. 40 alin (1); art. 41 alin (1), (3); art. 42 alin (1) – (4); art. 45 alin (1) – (3); art. 46 alin (1), (2); art. 47 alin (2); art. 48 alin (1) – (3), art. 49; art. 50; art. 51 alin (1) – (3); art. 52 alin (2), (3) textul se va revizui în scopul asigurării (i) caracterului dispozitiv în prezentarea normei instituite, fără explicații și justificări, și (ii) clarității și preciziei juridice a soluțiilor normative preconizate prin delimitarea aspectelor ce trebuie reglementate prin lege și care sunt stabilite prin acte subordonate legii.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La articolele menționate, textul a fost revizuit în scopul asigurării caracterului dispozitiv în prezentarea normei instituite, clarității și preciziei juridice a soluțiilor normative preconizate prin delimitarea aspectelor ce trebuie reglementate prin lege și care sunt stabilite prin acte subordonate legii.</p>
La proiectul legii	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 21-4690 din 02.09.2025	1	<p>Având în vedere că proiectul de lege transpune Directiva (UE) 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale, care reglementează, de asemenea, exercitarea profesiilor liberale (art. 2 din proiect), în sensul directivei fiind considerate profesii liberale acele activități exercitate în baza unor calificări profesionale corespunzătoare, cu titlu personal, pe propria răspundere și în mod independent din punct de vedere profesional, prin prestarea de servicii intelectuale și conceptuale în interesul clientului și al publicului, se propune completarea art. 3 din proiect cu definiția expresă a noțiunii de - profesie liberală.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Alin. (1) la art. 2 a fost redactat după cum urmează:</p> <p>”(1) Prevederile prezentei legi se aplică următoarelor categorii de cetățeni, care au dobândit calificări profesionale în unul din statele menționate la art. 1, alin. (1) și care doresc să exercite o profesie reglementată în Republica Moldova, în calitate de salariați sau lucrători independenți,..”, urmarea a consultării Ministerul Justiției și ținând cont de faptul că proiectul de lege nu are drept scop reglementarea unei noi</p>

				<p>categorii de profesii (liberale) și de faptul că</p> <p>în Codul fiscal, art.5, pct. 7 este definită noțiunea</p> <p>”7) Întreprinzător individual – persoana fizică, înregistrată în modul stabilit, care desfășoară activitate de întreprinzător fără a constitui o persoană juridică.”, iar</p> <p>în Codul civil, art. 34 ”Activitatea de întreprinzător și profesională a persoanei fizice” stabilește drepturile și responsabilitățile persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător.</p>
La Anexa nr. 1		2	<p>Potrivit Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-21), aprobat prin Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 11/2021, este reglementată ocupația „Auditor / Auditoare de siguranță rutieră” (cod 214401). În acest context, se propune completarea Anexei nr. 1 „Lista profesiilor reglementate din Republica Moldova” la proiect cu mențiunea acestei profesii reglementate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Anexa nr. 1 „Lista profesiilor reglementate din Republica Moldova” a fost completată cu ocupația „Auditor / Auditoare de siguranță rutieră”. Autoritatea competentă - MIDR.</p>
La Anexa nr. 1		3	<p>Conform prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 743/2024 privind asigurarea calității în construcții, sunt expres stabilite categoriile de profesii care sunt supuse atestării obligatorii. Drept urmare, în scopul corelării proiectului de lege cu cadrul normativ menționat, se propune completarea Anexei nr. 1 „Lista profesiilor reglementate din Republica Moldova” la proiect prin includerea următoarelor profesii:</p> <p>- Proiectant / Proiectantă în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, rezistenței și stabilității construcțiilor, instalațiilor aferente și elaborării devizelor;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Anexa nr. 1 „Lista profesiilor reglementate din Republica Moldova” a fost completată cu profesiile propuse.</p> <p>(conform ședinței comune între MEC și MIDR)</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Responsabil tehnic / Responsabilă tehnică; - Expert tehnic / Expertă tehnică; - Verificator / verificatoare proiecte; - Personal din cadrul laboratoarelor de încercări în construcții. 	
Clauza de armonizare	Centrul de armonizare a legislației nr. 31/02-126-9167 din 28.08.2025	1	<p>Obiecții la Clauza de armonizare</p> <p>Ținând cont de prevederile art. 31, alin (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, în rezultatul definitivării proiectului, clauza de armonizare va fi inserată după preambul și clauza de adoptare a proiectului național, conform modelului prezentat mai jos:</p> <p>„Prezenta lege: - transpune parțial (transpune art.1-4, 4a, 4f, 5-19, 21, 21a, 22, 23, 23a, 24-33, 33a, 33b, 34-43, 43a, 43b, 44-49, 49a, 49b, 50-55, 55a, 56, 56a, 57, 57a, 57b, 59-61 și Anexele I, IV, V-VII) Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 255 din 30.9.2005, nr. CELEX: 32005L0036, astfel cum a fost modificată prin Directiva delegată (UE) 2024/782 a Comisiei din 4 martie 2024; - transpune (transpune art.1-11) Directiva (UE) 2018/958 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 173/25 din 9.7.2018, nr. CELEX: 32018L0958.”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Clauza de armonizare a fost redactată conform recomandării.</p>
La proiectul legii		2	În textul actului normativ termenii „comunitar”, „legislația comunitară” etc., se vor înlocui cu termenii „UE”, „legislația UE” etc.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>În textul legii termenii „comunitar”, „legislația comunitară” etc., au fost</p>

				înlocuiți cu termenii „UE”, „legislația UE”.
		3	Textul actului normativ național conține referințe copiate din textul actului UE, care urmează a fi reformulate conform regulilor de tehnică legislativă. De ex. în definiția „autoritate competentă” se utilizează sintagma „prevăzute în prezenta directivă”. În context, toate referințele normative la Directivele UE urmează a înlocuite în proiectul național cu referința normativă națională care a asigurat transpunerea propriu-zisă a normei UE, ori transpunerea Directivelor în dreptul național este obligatorie inclusiv pentru statele membre ale UE.	Se acceptă În art. 3, alin. d), art. 74, alin. a) și b) și în Anexa nr. 4 au fost făcute redactările recomandate .
		4	Evidențiem că proiectul de lege va avea un impact social important, asigurând accesul pe piața muncii din RM al cetățenilor UE, în condițiile stabilite de lege. În context, opinăm că până la aderare, cadrul normativ național existent urmează a fi evaluat și uniformizat, astfel încât să fie eliminată orice diferență care ar avantaja cetățenii UE în fața celor RM. Menționăm că, la moment, standardele de formare conform HG nr. 485/2025 sunt stabilite peste cerințele minime prevăzute de Directiva 2005/36/CE. Această situație poate genera dezechilibre interne în ipoteza în care recunoașterea calificărilor cetățenilor Uniunii s-ar realiza la nivelul cerințelor minime impuse de Directivă, în timp ce cetățenii Republicii Moldova ar fi supuși obligației de a îndeplini standarde mai ridicate pentru a accesa aceeași piață a muncii.	S-a luat act Menționăm că, anterior aprobării, HG nr. 485/2025 cu privire la cerințele minime de formare a fost transmisă pentru expertiză Comisiei Europene și a avut aviz pozitiv de la aceasta. Directiva prevede volumul ”cel puțin” care, obligatoriu, țările membre trebuie să asigure formarea la profesiile respective (nu beneficiază de recunoaște automată o formare cu volum mai mic decât cel ce prevede Directiva), dar țările membre nu se limitează la minimumul din Directivă. De ex. în România pentru toate 5 profesii reglementate din domeniul Sănătate durata formării este cu un an mai mare decât prevede Directiva. Sat dacă luăm <i>Stomatologia</i> – în RM este formarea de 5 ani (300 ECTS), iar în Romania 6 ani (360 ECTS).

		5	În ceea ce privește transpunerea Directivei 2005/36/CE, se constată că proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE, conform constatărilor de mai jos.	Se acceptă Clauza a fost redactată și prevede transpunerea parțială.
La art. 3		6	Prevederile art. 1(1) privind obiectul de reglementare al proiectului național sunt similare celor din art. 1 al actului UE, cu adaptare terminologică acceptabilă. Totodată, menționăm că definiția de „stat membru gazdă” prevăzută în acest articol nu a fost preluată de proiectul național.	Se acceptă În art. 3 au fost introduse definițiile, după cum urmează: ”v) stat membru - un stat membru al Uniunii Europene, un stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană; w) stat terț - un alt stat decât Republica Moldova, celelalte state membre ale Uniunii Europene, statele aparținând Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană; x) stat membru de origine – este statul membru al Uniunii Europene, un stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană în care profesionistul a dobândit calificarea profesională, sau are o experiență profesională de 3 ani, în baza recunoașterii calificării profesionale dobândite într-o stat terț; y) stat membru gazdă - este statul membru al Uniunii Europene, un stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană în care profesionistul, care deține o calificare profesională dobândită într-un alt stat membru, sau într-un stat terț, solicită recunoașterea acesteia în vederea exercitării profesiei respective pe teritoriul statului membru gazdă.”

		7	Definițiile din art. 3 (1) al actului UE sunt transpuse parțial prin prevederile art. 3 (1) al proiectului național. În context, definiția de „autoritate competentă” din art. 3 lit. d) al proiectului național, urmează a fi revăzută și adaptată prin includerea autorității/autorităților naționale autorizate să elibereze sau să primească titluri de calificare sau alte documente sau informații, precum și să primească cereri și să ia decizii, conform cerințelor legale stabilite. La fel, se vor vedea conform regulilor de tehnică legislativă definițiile: „formare profesională reglementată”, „probă de aptitudini”.	Se acceptă Definiția ”autoritate competentă” a fost redactată conform practicilor europene, după cum urmează: ”d) <i>autoritate competentă</i> – orice autoritate sau instanță autorizată în mod special de un stat membru să elibereze sau să primească titluri de calificare sau alte documente sau informații, precum și să primească cereri și să ia decizii în legătură cu profesiile reglementate din aria lor de competență;” (practica Romania) ”e) <i>formare profesională reglementată</i> – orice formare profesională care urmărește în mod specific pregătirea pentru exercitarea unei anumite profesii și care constă într-un ciclu de studii completat, după caz, de o formare profesională, un stagiu profesional sau o practică profesională;” (practica europeană-Bulgaria)
La art. 3		8	Proiectul național conține următoarele definiții care nu se regăsesc în actele UE examinate: mijloace adecvate, reglementări profesionale. În context, menționăm că, dacă proiectul național conține prevederi cu specific național, care nu sunt transpuse din actul juridic european, acestea se reflectă la sfârșitul tabelului de concordanță. Totodată, se indică angajamentul autorului, cu explicațiile de rigoare, că acestea nu excedă obiectul de reglementare al actului UE sau nu supra-reglementează domeniul.	Se acceptă Definițiile noi au fost incluse din cadrul normativ al țărilor UE, ce ține de transpunerea Directivei 2005, pentru că acestea explică elementele cheie ale proiectului. De asemenea, au fost incluse 4 definiții noi, care, conform recomandării au fost transferate la sfârșit de definiții.
La art. 3		9	Prevederile art. 3 (2), (3) și conținutul referințelor din Anexa I ale actului UE sunt transpuse prin art. 3 (2), (3) și Anexa 2 ale proiectului național. Totodată, atenționăm că paragrafele 3 și 4 din art. 3(2) al	Se acceptă

			<p>actului UE stabilesc obligații directe pe seama Comisiei, prevederi care nu constituie obligație de transpunere și urmează a fi excluse din proiectul național.</p>	<p>Art. 3, alin. (2) a fost redactat, conform recomandării, după cum urmează:</p> <p>”(2) O profesie exercitată de membrii unei asociații sau ai unei organizații profesionale menționate în anexa nr. 2 la prezenta lege este considerată profesie reglementată.</p> <p>Asociațiile sau organizațiile profesionale menționate în anexa nr. 2 la prezenta lege au ca obiect, în special, promovarea și menținerea unui nivel ridicat de cunoștințe, competențe și abilități practice al membrilor acestora în domeniul profesional în cauză. În acest scop, acestea beneficiază de o recunoaștere sub o anumită formă din partea statului și eliberează membrilor lor un titlu de calificare, asigură respectarea deontologiei pe care o stabilesc și le conferă dreptul de a utiliza un titlu, o abreviere sau un statut corespunzător titlului de calificare respectiv.</p> <p>De fiecare dată când statul recunoaște o asociație sau o organizație profesională, acesta informează Comisia Europeană, denumită în continuare Comisie.”</p> <p>Din paragraful 3 a fost păstrată doar fraza cu obligativitatea statului de informare a Comisiei, ceea ce este obligatoriu.</p>
La art. 5	10	<p>Cerințele privind eliberarea unui card profesional european prevăzute la art.4a-4e și art. 56 din Directiva 2005/36/CE sunt transpuse parțial prin art. 5 al proiectului național. În textul proiectului național lipsesc elementele procedurale și termenii de la art. 4b-4e, precum și mecanismul de alertă conform art. 56a. În context, evidențiem necesitatea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul din art. 5 a fost redactat din perspectiva aplicării prevederilor acestuia în Republica Moldova.</p> <p>Totodată, prevederile art. 5 sunt generale și prevăd elaborarea cadrului normativ</p>	

		adaptării textului proiectului de lege la dispozițiile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/983, care 7 stabilește norme privind procedura de eliberare a cardului profesional european (CPE) în temeiul articolelor 4a - 4e din Directiva 2005/36/CE pentru profesiile enumerate în Anexa I la regulamentul, precum și normele privind aplicarea mecanismului de alertă prevăzut la articolul 56a din directiva menționată sau elaborarea cadrului normativ național necesar implementării acestuia.	secundar de punere în aplicare a acestor prevederi.
La art. 5	11	Cu referire la IMI (Sistemul de informare al pieței interne) ² , recomandăm corelarea prevederilor proiectului național cu cele ale Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, această platformă fiind una comună atât pentru prestatorii de servicii, reglementați de Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, cât și pentru profesiile reglementate de dispozițiile Directivei 2005/36/CE ³ . În context, menționăm necesitatea adaptării prevederilor proiectului național la dispozițiile Regulamentul (UE) nr. 1024/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne și de abrogare a Deciziei 2008/49/CE a Comisiei („Regulamentul IMI”) sau elaborarea cadrului normativ național necesar implementării acestuia.	Se acceptă Prevederile art. 5 au fost corelate la prevederile Legii nr. 282/2024, în ceea ce ține de ”ghișeul unic electronic”. Cu referire la cadrul normativ național necesar implementării prevederilor Regulamentului IMI (UE) în Republica Moldova, acesta va fi dezvoltat de către Coordonatorul național (MDED).
La art. 7	12	Dispozițiile art. 5 privind principiul liberei prestări a serviciilor sunt transpuse parțial prin prevederile art. 7 al proiectului național. Totodată, recomandăm preluarea textului integral de la lit.(a), alin. (1) din art.5 al actului UE prin includerea în proiectul național, inclusiv a textului din paranteze (denumit în continuare „stat membru de stabilire”).	Se acceptă În art. 7, alin. (1), lit. a) a fost redactat textul, după cum urmează: ”a) prestatorul s-a stabilit în mod legal într-un stat membru pentru a exercita

			aceeași profesie (denumit în continuare „stat membru de stabilire”).
La art. 9	13	Cerințele stabilite prin art. 7 al actului UE privind prezentarea declarației prealabile în caz de deplasare a prestatorului de servicii, a documentelor confirmative și informațiilor suplimentare sunt transpuse parțial prin art. 9 al proiectului național. În context, evidențiem lipsa transpunerii condiției stabilite la lit. (a), alin. (2a) din art. 7 al actului UE, în cazul dat, când profesia este reglementată în mod diferit în anumite părți ale teritoriului statului membru respectiv. La fel, la alin. (10) din art. 9 al proiectului național cuvintele „statul membru gazdă” vor fi înlocuite cu autoritatea competentă desemnată, conform dispozițiilor UE.	Se acceptă În art. 9 alin (4) a fost completat cu lit. a), după cum urmează: ”a) profesia este reglementată în mod diferit în anumite părți ale teritoriului statului membru respectiv;” De asemenea, în alin. (10) sintagma ”Autoritatea competentă” (se întâlnește de 2 ori) a fost modificată în ”Autoritatea competentă prevăzută în anexa nr. 1”.
La art. 10	14	Dispozițiile privind cooperarea administrativă între autoritățile competente sunt prevăzute în conformitate cu prevederile art. 8 din actul UE la art. 10 al proiectului național. Totodată, recomandăm includerea referinței normative naționale care stabilește cerințele privind schimbul de informații în conformitate cu prevederile art. 56 al actului UE. La fel, menționăm că alin. (3) din art. 10 al proiectului național nu include referința normativă la centrele de asistență desemnate de RM pentru furnizarea informațiilor menționate.	Se acceptă La art. 10 a fost adăugat alin. (3), după cum urmează: ”(3) Schimbul de informații prevăzute la alin. (1) și (2) se realizează în conformitate cu prevederile art. 73;” La fel, în alin. (3), care a devenit (4) sintagma ”instituit în acest scop” a fost substituită cu sintagma ”menționat la art. 78”.
La art. 16	15	Dispozițiile art. 10-15 care stabilesc cerințe privind sistemul general de recunoaștere a calificărilor sunt transpuse parțial prin art. 12-16 ale proiectului național. În context, derogarea de la art. 14(3) al actului UE pentru profesiile ce necesită o cunoaștere exactă a legislației naționale (RM) și în privința cărora un element esențial și constant al activității este furnizarea de consiliere și/sau asistență privind legislația națională nu este transpusă de proiectul național.	Se acceptă Ar. 16 a fost completat cu un aliniat nou (8), după cum urmează: ”(8) Autoritățile competente prevăzute la Anexa nr. 1, impun solicitanților un test privind cunoașterea legislației naționale pentru accesul în profesiile prevăzute la Anexa nr. 3, a căror exercitare necesită o cunoaștere exactă a legislației naționale și

				<p>în privința cărora un element esențial și constant al activității este furnizarea de consiliere și/sau asistență privind legislația națională.”</p> <p>pentru a informa potențialii solicitanți privind profesiile reglementate în Republica Moldova, care obligatoriu trebuie să cunoască legislația națională, și care au fost prevăzute în Anexa nr. 3 Lista profesiilor reglementate în Republica Moldova care necesită cunoașterea legislației naționale</p>
La art. 22		16	<p>Principiul recunoașterii automate prevăzut la art. 21 al actului UE este stabilit la art. 22 al proiectului național. Totodată, evidențiem necesitatea transpunerii condițiilor minime de formare prevăzute la art. 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 și 46 ale Directivei 2005/36/CE și includerea referințelor normative la corespondentul național ce a asigurat transpunerea acestora. Aceleași recomandări vor fi luate în considerare la revizuirea textului alin. (5), (6) din art. 21 al proiectului național.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În art. 22, alin (1) sintagma ”stabilite de Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale” a fost înlocuită cu sintagma ”prevăzute de prezenta lege”</p> <p>alin. (5) sintagma ”prevăzute de Directiva 36/2005/CE” a fost redactată în ”prevăzute de prezenta lege”.</p>
La art. 25, 22		17	<p>Dispozițiile comune privind formarea prevăzute la art. 22, 23 și 23a ale actului UE sunt transpuse parțial prin prevederile art. 24 - 26 ale proiectului național. În context, referințele legale la formarea menționată la art. 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 și 46 ale Directivei 2005/36/CE urmează a fi transpuse ulterior printr-o Hotărâre de Guvern.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În art. 25, alin. (3) sintagma ”prevăzute de Directiva 36/2005?CE” a fost redactată în ”prevăzute de prezenta lege”.</p> <p>În art. 22, alin. (9) a fost completat cu sintagma ”se aprobă de Guvern”</p>
La art. 28 La TC		18	<p>Cerințele stabilite la art. 27 și 28 ale proiectului național privind formarea de bază în medicină și a medicilor specialiști sunt transpuse conform prevederilor art. 24 și 25 ale actului UE. Cu referire la opțiunea includerii unor excepții legale de la</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În art. 28, alin. (4) textul ”Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 pot dispune în legislație” a fost înlocuit cu</p>

			anumite cursuri în condițiile prevăzute de alin. (3a) al art. 25, evidențiem necesitatea reformulării textului legii, or, autoritățile competente nu pot dispune exceptări în legislație acestea urmând a fi stabilite în cadrul normativ primar, cu notificarea Comisiei privind exceptările parțiale adoptate. Totodată, în tabelul de concordanță, se va menționa că formarea de bază în medicină, conform cadrului normativ național, constă în total din 6 ani de studii (actul UE setează cel puțin 5 ani de studii), cu includerea argumentelor corespunzătoare.	textul ”Ministerul Sănătății poate dispune în cadrul normativ primar, cu informarea ulterioară a coordonatorului național”. De asemenea, Tabelul de concordanță a fost completat conform recomandării.
La TC		19	Prin art. 32 și art. 33 ale proiectului național sunt stabilite cerințele privind exercitarea activităților de medic generalist în conformitate cu art. 29 și 30 ale actului UE. Totodată, în tabelul de concordanță se va menționa că formarea de asistent medical generalist, conform cadrului normativ național, constă în total din 4 ani de studii (actul UE setează cel puțin 3 ani de studii), cu includerea argumentelor corespunzătoare.	Se acceptă Tabelul de concordanță a fost completat conform recomandării.
La art. 35,36		20	Cerințele privind formarea de asistent medical generalist prevăzute la art. 32-33b sunt transpuse prin art. 34-38 ale proiectului național. Totodată, la art. 35 și 36 din proiectul național vor fi revăzute referințele legale, conform recomandărilor menționate mai sus.	Se acceptă La art. 35 și art. 36, alin (2) sintagma ”Directiva 36/2005/CE” a fost înlocuită cu ”prezenta lege”.
La art. 39		21	Cerințele privind formarea de bază de medic dentist prevăzute la art. 34-37 ale actului UE sunt transpuse parțial prin art. 39-42 ale proiectului național. Totodată, menționăm că prevederile art. 34(2) al doilea și al treilea paragraf nu necesită a fi transpuse în cadrul normativ național, deoarece stabilesc obligații pe seama Comisiei. Astfel, alin. (2) din art. 39 al proiectului național urmează a fi revăzut și ajustat.	Se acceptă La art. 39, alin (2) a fost exclus al doilea paragraf, care face trimitere la activitatea Comisiei.

La art. 40		22	La alin. (1) art. 40 se va completa cu ultima sintagmă din alin. (1) art. 35 al actului UE („sau deținerea documentelor menționate la...”) și cu corespondenții naționali ce au asigurat transpunerea art. 23 și 37 ale actului UE, iar alin.(2) al aceluiași articol se va completa cu ultima sintagmă din alin. (2), art. 35 al actului UE („sau, după caz, într-o instituție de sănătate autorizată în acest scop de către autoritățile sau organismele competente”).	Se acceptă La art. 40, alin. (1) a fost completat la final cu textul „sau deținerea documentelor menționate la art. 25 și 42” La fel, alin. (2) la final a fost completat cu textul, după cum urmează: ”sau, după caz, într-o instituție de sănătate autorizată în acest scop de către autoritățile sau organismele competente.”
La art. 43		23	Cerințele privind formarea de medic veterinar prevăzute la art. 38-39 ale actului UE sunt transpuse prin art. 43-44 ale proiectului național. Totodată, menționăm că prevederile art. 38(1) al doilea și al treilea paragraf nu necesită a fi transpuse în cadrul normativ național, deoarece stabilesc 9 obligații pe seama Comisiei. Astfel, alin. (1) din art. 43 al proiectului național urmează a fi revăzut și ajustat.	Se acceptă La art. 43, alin (1) a fost exclus al doilea paragraf, care face trimitere la activitatea Comisiei.
La art. 45		24	Cerințele privind formarea de moașă prevăzute la art. 40-43a ale actului UE sunt transpuse prin art. 45-50 ale proiectului național. Totodată, menționăm că prevederile art. 40(1) al treilea și al patrulea paragraf nu necesită a fi transpuse în cadrul normativ național, deoarece stabilesc obligații pe seama Comisiei. În context, alin. (1) din art. 45 al proiectului național urmează a fi revăzut și ajustat.	Se acceptă La art. 45, alin (1) a fost exclus ultimul paragraf, care face trimitere la activitatea Comisiei.
La art. 51		25	Cerințele privind formarea de farmacist prevăzute la art. 44-45 ale actului UE sunt transpuse prin art. 51-52 ale proiectului național. Totodată, menționăm că prevederile art. 44(2)(b) ultima propoziție din al doilea și al treilea paragraf nu necesită a fi transpuse în cadrul normativ național, deoarece stabilesc obligații pe seama Comisiei. În context, alin. (2) din art. 51 al proiectului național urmează a fi revăzut și ajustat.	Se acceptă La art. 51, alin (2) a fost exclus ultimul paragraf, care face trimitere la activitatea Comisiei.

La art. 57		26	Definiția cadrului comun de formare și condițiile ce urmează a fi îndeplinite de acesta, precum și cerințele față de testele comune de formare și definiția acestuia sunt transpuse prin art. 3 lit. (o) și lit. (p) și art. 57-58 ale proiectului național conform prevederilor art. 49a-49b ale actului UE. Totodată, la lit. (d), alin. (2) din art. 57 al proiectului național recomandăm includerea referințelor legale la legislația națională care conține definițiile din Anexa II a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții.	Se acceptă La art. 57 alin. (2) lit. d) textul „Cadrul European al Calificărilor, astfel cum sunt definite în anexa II la Propunere de Recomandare a Consiliului privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții” a fost substituit cu textul „Cadrul Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023”.
La proiect		27	Prevederi ale actului UE non-aplicabile Următoarele dispoziții ale actului UE, Directiva 2005/36/CE, nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama instituțiilor UE sau nu se supun transpunerii: art. 3 (2) al doilea paragraf, art. 20, art. 21(6) al doilea și al treilea paragraf, art. 21a(4), art. 23a(1), art. 25(5), art. 26 al doilea paragraf, art. 31(2) al doilea paragraf, art. 34(2) al doilea și al treilea paragraf, art. 35(4 5), art. 38(1) al doilea și al treilea paragraf, art. 40(1)(b) al treilea și al patrulea paragraf, art. 44(2)(b) ultima propoziție din al doilea și al treilea paragraf, art. 49a(4), art. 49b(4), art. 57c, art. 58, art. 62-65. Și ale actului UE, Directiva 2018/958, art. 12, 14 și 15.	Se acceptă Totodată, unele prevederi, cu caracter dispozitiv, ce țin de obligativitatea statului de: notificare, raportare, inițiere/modificare a cadrului normativ, etc. din Directiva 2005/36/CE, art. 3(2), art. 20, art. 21(6), art. 21a(4), art. 63 și 64 și art. 14 din Directiva 2018/958, au fost transpuse în proiect pentru asigurarea realizării acestora.
La Tabelul de concordanță		28	în compartimentul 1 se indică tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a	Se acceptă Tabelul de concordanță a fost modificat conform observațiilor de compatibilitate

			numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare.	
La Tabelul de concordanță		29	<p>în compartimentul 6 se menționează, în ordinea specificată: articolele, alineatele, paragrafele etc. ale actului juridic european, cu transcrierea tuturor dispozițiilor ce corespund acestora, astfel încât să fie reflectat întreg textul actului juridic european care constituie obiect al transpunerii. De asemenea, după caz, se menționează numărul hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene și paragraful relevant, cu transcrierea textului acestuia. Evidențiem că, în cazul anexelor - transpuse integral - care conțin date tehnice, precum tabele, formule, date factologice etc. nu este obligatorie transcrierea integrală a conținutului, ci doar indicarea numărului anexei respective din actul juridic european;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Tabelul de concordanță a fost modificat conform observațiilor de compatibilitate.</p> <p>În cazul anexelor a fost exclusă Anexa nr. 3, deoarece în versiunea consolidată a Directivei Anexa nr. 3 a fost exclusă.</p> <p>Totodată a fost inclusă Anexa nr. 3 care prevede <i>Lista profesiilor reglementate în Republica Moldova care necesită cunoașterea legislației naționale</i>.</p> <p>Anexele nr. 2, 4, 5, 6 și 7 au fost incluse conform practicii statelor UE (Romania, Bulgaria).</p> <p>De asemenea, considerăm oportun includerea Anexei nr. 5 din Directivă, cu informația consolidată cu privire la titluri de calificare, programe de studii/ denumiri de cursuri/instituția care eliberează titlurile, care acoperă nu doar statele U.E. (ca în Directivă) dar și statele S.E.E. și Confederația Elvețiană.</p>
La Tabelul de concordanță		30	<p>în compartimentul 7, se menționează articolele, alineatele, paragrafele etc. ale proiectului de act normativ național, care corespund și transpun dispozițiile corespondente ale actului juridic european din compartimentul 6 al tabelului de concordanță, cu transcrierea tuturor 11 prevederilor proiectului cuprinse în aceste articole, alineate, paragrafe etc., astfel încât să fie reflectat întreg textul proiectului de act normativ național. În cazul în care prevederile actului juridic european au constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională,</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Tabelul de concordanță a fost modificat conform observațiilor de compatibilitate</p>

			se menționează titlul actului normativ național, articolul, alineatul, paragraful etc. care au transpus dispozițiile actului juridic european. Dacă proiectul național conține și prevederi cu specific național, care nu sunt transpuse din actul juridic european, acestea se reflectă la sfârșitul tabelului de concordanță.	
La Tabelul de concordanță		31	în compartimentul 9, în cazul prevederilor cu specific național, se indică angajamentul autorului, cu explicațiile de rigoare, că acestea nu excedă obiectul de reglementare al actului UE sau nu supra reglementează domeniul.	Se acceptă Tabelul de concordanță a fost modificat conform observațiilor de compatibilitate
Notificările/comentariile participanților la avizare pe Legiferare.gov (în perioada de expertiză a proiectului realizată de MJ/CNA)				
La proiect	Ministerul Finanțelor Comentariu la Legiferare.gov din 06.11.2025		Comunicăm susținerea proiectului de Lege întrucât au fost luate în considerație obiecțiile expuse în demersul nr.07/1-03/78/1189 din 11.08.2025.	S-a luat act
La proiect	Casa Națională de Asigurări Sociale Comentariu la Legiferare.gov din 27.10.2025		Casa Națională de Asigurări Sociale propuneri și obiecții suplimentare nu are.	S-a luat act
La proiectul legii La art. 2	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Comentariu la Legiferare.gov nr. 08/5055 din 31.10.2025	1	Comunicăm susținerea proiectului de lege, cu următoarele propuneri: La art. 2 alin. (1) lit. f), se va revizui formularea și referința „acordat de unul dintre statele prevăzute la lit. b)”, întrucât lit. b) face referire la „cetățeni” și nu la „state”.	Se acceptă Textul la litera f) a fost redactat, după cum urmează: f) sunt beneficiarii ai statutului de rezident acordat de unul dintre statele membre.
La art. 5 și 10		2	La art. 5 alin. (4) și art. 10 alin. (4), referința la „art. 78” va fi înlocuită cu textul „art. 77”;	Se acceptă La art. 5 alin. (4) și art. 10 alin. (4), referința la „art. 78” a fost înlocuită cu textul „art. 77”.

La art. 57		3	La art. 57 alin. (2) lit. e), cuvintele „capitolul trei”, se vor substitui cu textul „capitolul III din titlul III”;	Se acceptă La art. 57 alin. (2) lit. e), cuvintele „capitolul trei”, a fost substituit cu textul „capitolul III din titlul III”.
La art. 58		4	La art. 58 alin. (5), după textul „art. 74, ” se va completa cu cuvântul „notifică” și în continuare după text;	Nu se acceptă Cuvântul „notifică” se conține mai sus în norma respectivă.
		5	Întrucât la art. 9 se prevede că demonstrarea cunoașterii limbii române se realizează printr-o „declarație privind cunoașterea limbii române, însoțită de pașaportul lingvistic, generat de platforma online Europass, în urma autoevaluării...”, iar la art. 62 se stipulează că verificarea cunoștințelor de limba română este efectuată de autoritatea competentă menționată în anexa nr. 1, se propune revizuirea și armonizarea cerințelor privind cunoașterea limbii române.	Se acceptă Art. 9 alin. (2) lit. f) a fost redactat, după cum urmează: ”f) declarația privind cunoașterea limbii române, ca parte componentă a CV-ului Europass, în cazul profesiilor care au implicații pentru siguranța pacienților, necesară pentru practicarea profesiei în Republica Moldova;” Totodată, precizăm că: Titlul II <i>Libera prestare a serviciilor</i> - se referă la prestarea temporară și ocazională, și Declarația privind cunoașterea limbii române este cerință proporțională. Titlul IV- <i>Norme privind exercitarea profesiei</i> ține de stabilirea profesionistului în țara gazdă, exercitarea permanentă a profesiei reglementate, poate impune, pentru cazurile prevăzute la art. 62, verificarea de către autoritatea competentă a nivelului de cunoaștere a limbii române.
La proiect	Ministerul Energiei		Ministerul Energiei comunică lipsa obiecțiilor asupra proiectului de lege, cu excepția următoarei	Se acceptă

	Comentariu la Legiferare.gov (expertiză MJ/CNA) din 04.11.2025		observații: potrivit Ordinului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 212 din 01 septembrie 2025 privind modificarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021), aprobat prin Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 11/2021, codul pentru ocupația „Instalator/instalatoare sisteme termice solare” este „712614”, și nu „721614”, cum este indicat în proiect.	În Anexa nr. 1 a fost corectat codul ocupației „Instalator/instalatoare sisteme termice solare” în „712614”.
La proiect	Centrul de armonizare a legislației Comentariu la Legiferare.gov (expertiză MJ/CNA) din 04.11.2023		CAL validează proiectul și comunică lipsa unor obiecții suplimentare la textul acestuia. Totodată, evidențiem că argumentele formulate pe baza evaluării efectuate de Comisia Europeană asupra HG nr. 485/2025 nu pot fi acceptate, având în vedere că Comisia s-a pronunțat nemijlocit asupra textului hotărârii de guvern, iar proiectul de lege urmează a fi supus evaluării Comisiei.	S-a luat act Retragem comentariile
Expertiza Anticorupție				
La art. 10	Centrul Național Anticorupție Raport de Expertiză Anticorupție Nr. ELO25/10940 din 07.11.2025	1	Examinând prevederile propuse pentru alin.(7) al art.10 din proiect, se conturează o neclaritate referitor la termenul exact în care destinatarul este informat cu privire la rezultatul reclamației de către autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 potrivit proiectului. Lipsa unor termene clare va acorda persoanelor responsabile competența de a institui și de a stabili/prelungi termenele fără careva restricții sau obligații de a oferi o justificare clară pentru asemenea prelungiri. Recomandări: În scopul respectării cu precizie și claritate a condițiilor impuse, precum și pentru a evita interpretări abuzive, se recomandă completarea proiectului cu prevederi privind termenul exact în care destinatarul este informat cu privire la rezultatul reclamației.	Se acceptă Alin. (7) al art. 10 a fost redactat, după cum urmează: ”(7) Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 asigură schimbul tuturor informațiilor necesare pentru ca reclamația unui destinatar al unui serviciu depusă împotriva unui prestator de servicii să fie examinată în conformitate cu prevederile Codului administrativ.”

La art. 65		2	<p>Analizând norma citată, aceasta este formulată confuz cu referire la atribuțiile autorităților competente prevăzute în anexa nr.1 potrivit proiectului în ce privește stabilirea limitelor rezonabile privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate. Expresia ”autoritățile competente...pot stabili, în legislația națională” induce confuzia privind competența de legiferare. Norma permite autorităților respective să depășească cadrul lor legal de competență. Conform art.8 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ”Legea este un act normativ adoptat de Parlament în temeiul normelor constituționale, conform procedurii stabilite de Constituția Republicii Moldova, de Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, precum și de prezenta lege.” Potrivit art.16 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ”Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sunt emise sau aprobate.” Prin urmare, coroborând normele citate, autoritățile din anexa nr. 1 pot adopta ordine, regulamente, instrucțiuni etc., dar nu pot stabili prin lege limite rezonabile. Ele pot stabili aceste limite printr-un act normativ propriu,</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Alin. (2) al art. 65 a fost redactat, conform recomandării, după cum urmează: ”(2) Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 pot stabili, prin act normativ propriu, o limită rezonabilă privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate, în condițiile și limitele prevăzute de prezenta lege.”</p>
------------	--	---	---	--

		<p>doar dacă legea le stabilește astfel de competențe expres și doar în limitele legii. La fel, norma este ambiguă cu referire la termenul ”limita rezonabilă”, nefiind definite criteriile, plafonul maxim sau modul de calcul al acestei ”limite rezonabile”, conferind astfel autorităților competente prevăzute în anexa nr.1 discreție în stabilirea duratei părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate. Lipsa unor astfel de reglementări va permite autorităților respective să aplice limite diferite de la caz la caz sau să stabilească limite nejustificat de restrictive/ permissive, transformând recunoașterea stagiului într-o decizie arbitrară.</p> <p>Recomandări: Reconsiderarea prevederilor conform obiecțiilor expuse supra, prin reformularea normei propuse la art. 65 alin.(2). Spre exemplu, se propune următorul cuprins: ”Autoritățile competente prevăzute în anexa nr. 1 pot stabili, prin act normativ propriu, o limită rezonabilă privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate, în condițiile și limitele prevăzute de prezenta lege.” La fel, se recomandă completarea proiectului cu prevederi care definesc criteriile, plafonul maxim sau modul de calcul al acestei ”limite rezonabile” privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate.</p>	
		<p>Proiectul promovează interesul public privind alinierea cadrului normativ național în domeniul recunoașterii calificărilor profesionale obținute în străinătate la cadrul normativ UE.</p> <p>Însă, unele norme din proiect stabilesc atribuții improprii autorităților competente prevăzute în anexa nr. 1 în ce privește stabilirea limitelor rezonabile privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate,</p>	<p>Ambele recomandări au fost luate în considerare, respectiv a fost redactat/modificat alin. (7) al art. 10 și alin.(2) al art. 65, pentru a exclude factorii de risc și riscurile de corupție.</p>

			<p>nu este prevăzut termenul exact în care destinatarul este informat cu privire la rezultatul reclamației de către aceste autorități.</p> <p>Prin urmare, analiza detaliată a proiectului de lege a evidențiat unele curențe, care, la implementare, ar putea genera factori de risc și riscuri de corupție, fiind recomandabil revizuirea acestuia prin prisma obiecțiilor și recomandărilor prezentate în prezentul raport de expertiză anticorupție.</p>	
Expertiza Juridică				
La art. 1	Ministerul Justiției Raport de Expertiză Juridică Nr. 04/1-11255 din 17.11.2025		<p>Se recomandă reformularea denumirii, având în vedere că potrivit uzanței normative, aceasta exprimă de fapt, obiectul de reglementare. Pentru menținerea coerenței terminologice, la alin. (1) se propune substituirea cuvântului „reglementează” cu „stabilește”, întrucât acesta exprimă mai adecvat conținutul normativ și corespunde uzanței normative. În același context, la art. 2 alin. (1), implicit în întregul text al proiectului, urmează a fi substituit termenul „menționate” cu „prevăzute”, ca fiind în conformitate cu uzanța terminologică normativă. Observația dată este valabilă și pentru cazurile în care în proiect se folosește termenul „enumerate”, precum și termenul „incluse”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Denumirea articolului nr. 1 a fost modificată conform recomandării: „Articolul 1. Obiectul de reglementare”</p> <p>La alin. (1) a fost substituit cuvântul „reglementează” cu „stabilește”.</p> <p>În întregul text al proiectului au fost substituite termenele „menționate”, „enumerate” și „incluse” cu „prevăzute” la forma respectivă.</p>
La art. 2			<p>La alin. (1) - (4) și (7), expresia „Prevederile prezentei legi” urmează a fi substituită cu expresia „Prezenta lege”, care se utilizează conform uzanței legislative. Aceeași observație este valabilă și pentru art. 12 alin. (1) și (2), în cazul utilizării cuvintelor „Prevederile prezentul capitol”. La alin. (3), pentru corectitudine în redactare, cuvintele „prevăzute în anexa nr. 1” urmează a fi scrise sub forma „prevăzute la anexa nr. 1” (observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La alin. (1) - (4) și (7), expresia „Prevederile prezentei legi” a fost substituită cu expresia „Prezenta lege”.</p> <p>La art. 12 alin. (1) și (2), expresia „Prevederile prezentul capitol” a fost substituită cu expresia „Prezentul capitol”.</p> <p>În întregul text al proiectului expresia „prevăzute în anexa nr. 1” a fost</p>

			<p>La alin. (4), se recomandă substituirea cuvântului „dorește” cu „intenționează”, ca fiind adecvat limbajului normativ. Aceeași sugestie o reiterăm pentru toate situațiile similare din proiect.</p>	<p>substituită cu expresia „prevăzute la anexa nr. 1”.</p> <p>La alin. (4), a fost substituit cuvântul „dorește” cu „intenționează”, Aceeași modificare a fost realizată pentru toate situațiile similare din proiect.</p>
La art. 3			<p>Se recomandă ca titlul să fie prevăzut în redacția „Noțiuni principale” în loc de „Definiții”, iar la alin. (1) partea introductivă să fie redactată astfel: „În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:”</p> <p>La alin. (1) lit. a), teza a doua ar trebui eliminată, deoarece ar admite confuzii în interpretarea și aplicarea normei. În forma propusă, norma prevede că „Atunci când prima teză nu se aplică, o profesie menționată la alin. (2) este considerată profesie reglementată.”. Totuși, la alin. (2) al aceluiași articol este definită noțiunea respectivă în contextul avut în vedere, fără a face referire la situația în care prima teză de la alin. (1) lit. a) nu se aplică.</p> <p>La alin. (1) lit. j), pentru complinirea normei, după cuvântul „atingere” urmează a fi introdus cuvântul „prevederilor”.</p> <p>La alin. (1) lit. t), pentru corectitudinea exprimării, cuvântul „înțelesul” necesită a fi scris sub forma „sensul”.</p> <p>La alin. (1) lit. u), semnificația noțiunii „reglementări profesionale” este definită greșit. În cazul în care se dorește să se precizeze totalitatea legislației naționale care vizează orice aspect referitor la reglementarea unei profesii pe teritoriul Republicii Moldova, definiția trebuie redactată astfel încât să includă clar sursele normative aplicabile (legile Parlamentului Republicii Moldova, hotărârile Guvernului, ordinele</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost modificat titlul art. 3 după cum urmează:</p> <p>„Articolul 3. Noțiuni principale”.</p> <p>La alin. (1), textul de la lit. a) a fost redactat conform recomandării.</p> <p>La alin. (1), textul de la lit. j) după cuvântul „atingere” a fost introdus cuvântul „prevederilor”.</p> <p>La alin. (1), lit. t) a fost substituit cuvântul „înțelesul” cu cuvântul „sensul”.</p> <p>La alin. (1) lit. u), textul a fost redactat conform recomandării:</p> <p>u) <i>reglementări profesionale</i> – legile Parlamentului Republicii Moldova, hotărârile Guvernului, ordinele ministerelor, actele administrative ale altor autorități administrative centrale, precum și actele emise de asociațiile profesionale necomerciale cu</p>

			<p>ministerelor, actele administrative ale altor autorități administrative centrale, precum și actele emise de asociațiile profesionale necomerciale cu personalitate juridică).</p> <p>Atragem atenția asupra prevederilor art. 51 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, din conținutul cărora rezultă că structura articolului și diviziunile acestuia necesită a fi marcate sau numerotate corespunzător. În redacția propusă, această regulă nu se respectă la alin. (2). Prin urmare, structura actuală a alin. (2) trebuie revizuită astfel încât normele să fie prezentate într-un singur alineat sau modificată potrivit art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017. Primul enunț de la alin. (2) sugerăm a fi redat, în redacția „Este considerată, de asemenea, profesie reglementată, o profesie exercitată de membrii unei asociații sau a unei organizații profesionale prevăzute la anexa nr. 2.”. Aceeași sugestie este valabilă și pentru alin. (3) care vizează noțiunea „titlu de calificare”. În privința ultimului alineat, propunem revizuirea menținerii termenului „statul”, în contextul normei prevăzute la art. 1 alin. (1), care utilizează în continuare pe text forma abreviată „stat membru”.</p>	<p>personalitate juridică, care vizează orice aspect referitor la reglementarea unei profesii;”</p> <p>Textul la alin. (2) a fost modificat conform recomandării, de asemenea și textul de la alin. (3):</p> <p>„(2) Este considerată, de asemenea, profesie reglementată, o profesie exercitată de membrii unei asociații sau a unei organizații profesionale prevăzute la anexa nr. 2, care au ca obiect, în special, promovarea și menținerea unui nivel ridicat de cunoștințe, competențe și abilități practice al membrilor acestora în domeniul profesional în cauză și care, pentru atingerea scopului, beneficiază de o recunoaștere sub o anumită formă din partea statului și eliberează membrilor lor un titlu de calificare, asigură respectarea deontologiei pe care o stabilesc și le conferă dreptul de a utiliza un titlu, o abreviere sau un statut corespunzător titlului de calificare respectiv.</p> <p>(3) Este considerat, de asemenea, titlu de calificare orice titlu de calificare eliberat într-un stat terț în cazul în care titularul său are o experiență profesională în profesia în cauză de trei ani pe teritoriul statului membru care a recunoscut respectivul titlu de calificare în conformitate cu art. 2 alin. (4), certificată de respectivul stat membru.”</p> <p>În contextul modificărilor susmenționate, a fost redactat alin. (4) al art. 2, după cum urmează:</p> <p>„(4) Prezenta lege se aplică cetățenilor prevăzuți la alin. (1) și în situația în care</p>
--	--	--	--	--

				acestea sunt titulari ai unui titlu de calificare obținut pe teritoriul unui stat terț și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 3, alin. (3), intenționează să exercite în Republica Moldova o profesie reglementată.
La art. 5			<p>La alin. (1), se prevede că „Titularilor unei calificări profesionale li se eliberează de către autoritatea competentă gazdă, la solicitare, un card profesional european”. Această redacție nu este pe deplin conformă cu dispozițiile art. 4a alin. (1) din Directiva 2005/36/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/55/UE, care prevede că „Statele membre eliberează titularilor unei calificări profesionale, la cererea acestora, un card profesional european”. Totodată, se remarcă faptul că noțiunea de „autoritate competentă gazdă” nu mai este utilizată în ansamblul proiectului, ceea ce admite o lipsă de coerență terminologică. Prin urmare, pentru asigurarea conformității cu dispozițiile directivei propunem reformularea dispoziției în redacția: „Titularilor unei calificări profesionale li se eliberează, la solicitarea acestora, de către statul membru gazdă, prin intermediul autorităților competente, un card profesional european.”</p> <p>La alin. (2), se recomandă reformularea cuvintelor „Atunci când pentru o anumită profesie” cu cuvintele „În situația în care pentru o anumită profesie”, care sunt frecvent utilizate în textele actelor normative. Aceeași recomandare o reiterăm și pentru alte situații similare din proiect, în care se folosesc cuvintele „Atunci când”, putând fi substituite alternativ cu una dintre formele de exprimare „În situația în care” sau „În cazul în care”.</p> <p>La alin. (6), textul „alin. 3” urmează a fi scris sub forma sa corectă „alin. (3)”. Observația dată este</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin. (1) a fost redactat, după cum urmează:</p> <p>(1) Titularilor unei calificări profesionale li se eliberează, la solicitarea acestora, de către statul membru gazdă, prin intermediul autorităților competente, un card profesional european.</p> <p>La alin. (2) cuvintele „Atunci când pentru o anumită profesie” au fost substituite cu cuvintele „În situația în care pentru o anumită profesie”.</p> <p>Conform recomandării au fost redactate situațiile similare din proiect.</p>

			valabilă și pentru art. 8 alin. (2) vizând textul „alin. 1 lit. a)”, art. 15 alin. (5), în cazul textului „alin. 3”, precum și art.73 alin. (3) referitor la textul „alin. 2”.	Au fost introduce redactările recomandate.
La art. 6			La alin. (1) partea introductivă, pentru o interpretare unitară și corectă a textului, se propune substituirea expresiei „doar dacă sunt întrunite toate următoarele condițiile” cu expresia „în cazul întrunirii cumulative a următoarelor condiții”. La alin. (2), cuvintele „este necesară” urmează a fi scrise sub forma gramaticală „este necesar”.	Se acceptă Alin. (1) și (2) au fost redactate conform recomandărilor.
La art. 8			La alin. (1), din conținutul părții introductive nu reiese clar de ce anume sunt scutiți cetățenii prevăzuți la art. 2 alin. (1) stabiliți într-un alt stat membru în Republica Moldova. Pentru o claritate, sugerăm reformularea acesteia în sensul că scutirea vizează cerințele impuse/ aplicabile profesioniștilor stabiliți permanent pe teritoriul statului membru gazdă, conform art. 6 din Directiva 2005/36/CE. La alin. (2), exprimarea „în conformitate cu art. 7 alin. (3)” este neadecvată, fiind oportun a indica „prevăzute la art. 7 alin. (3)”, deoarece articolul respectiv doar menționează, nu reglementează aplicarea dispozițiilor disciplinare. La alin. (3), din rațiuni ce țin de interpretarea normei, considerăm necesară revizuirea construcției gramaticale „iar în cazuri urgente-ulterior”, în sensul eliminării sau substituirii cratimei, pentru a evita eventuale ambiguități în înțelesul dispoziții.	Se acceptă Textul de la alin. (1) a fost completat pentru claritate: „(1)Cetățenii prevăzuți la art. 2 alin. (1) stabiliți într-un alt stat membru sunt scutiți, în cazul prestării temporare și ocazionale de servicii în Republica Moldova, de cerințele impuse profesioniștilor stabiliți în Republica Moldova:”. Alin. (2) a fost redactat conform recomandării. Alin. (3) a fost redactat conform recomandării: „(3) Prestatorul de servicii al unui stat membru este obligat să notifice în prealabil Serviciul Fiscal de Stat cu privire la serviciile care urmează să le presteze, iar în cazuri urgente, ulterior, serviciile pe care le-a prestat.”

La art. 9			<p>La alin. (2) lit. d), textul „cel puțin 1 an” urmează a fi corelat cu textul normei de la art. 7 alin. (1) lit. b) (observație valabilă și pentru art. 13 alin. (1) lit. c) pct. (i), art. 15 alin. (3) și (5), art. 46 alin. (1) lit. c)).</p> <p>La alin. (3) sugerăm revederea textului „în termen de 1 lună”, având în vedere că pe tot parcursul textului este utilizată formularea „o lună”.</p> <p>La alin. (8), necesită a fi revizuită numerotarea în text conform prevederilor art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 (observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul la alin. (2) lit. d) a fost redactat, după cum urmează: „d) dovada, prin orice mijloace, în ceea ce privește cazurile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. b), cu excepția cazurilor în care profesia sau educația și formarea care conduc la exercitarea profesiei sunt reglementate în statul membru de stabilire;” Textul de la alin. (3) și alin.(8), de la art. 13 alin. (1) lit. c) pct. (i), art. 15 alin. (3) și (5), art. 46 alin. (1) lit. c)) au fost redactate conform recomandărilor.</p>
La art. 12			La art. 12 alin. (2) lit. f), norma necesită revizuire, astfel încât să fie eliminate parantezele din referința la anexa nr. 5 pct. 5.2.2.	<p>Se acceptă</p> <p>Parantezele au fost eliminate</p>
La art. 13			<p>La art. 13 alin. (1):</p> <p>La lit. a), se va analiza suplimentar menținerea sintagmei „statul de origine”, or, la art. 11 lit. (a) din Directiva 2005/36/CE este indicat „statul membru de origine” (observație valabilă și pentru alin. (3)).</p> <p>La lit. c) pct. (ii), norma are un conținut confuz prin utilizarea textului „la nivelul b (lit. b)”, motiv pentru care considerăm necesară reformularea acesteia</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul la lit. a) a fost redactat, după cum urmează: „ a) atestat de competență eliberat de o autoritate competentă din statul membru, desemnată în temeiul actelor cu putere de lege și al actelor administrative din respectivul stat membru, pe baza:” La lit. c) sintagma „la nivelul b (lit. b)” a fost modificată în „la nivelul prevăzut la lit. b)”.</p>
La art. 14			La art. 14 alin. (2), în sintagma „drepturi câștigate”, termenul „câștigate” nu este adecvat în contextul calificărilor profesionale, prin urmare ar fi mai oportun de statuat „drepturi dobândite”, așa cum este prevăzut la titlul Cap. II	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 14 alin. (2), „sintagma „drepturi câștigate” a fost substituită cu „drepturi dobândite”.</p>

La art. 15		<p>La alin. (3), pentru corectitudinea redactării, textul „astfel cum se precizează la alin. (1)” necesită a fi scris sub forma „astfel cum este prevăzut la alin. (1)”, iar cuvintele „care nu reglementează profesia respectivă” propunem a fi substituite cu textul „unde profesia, de asemenea, nu este reglementată”.</p> <p>La alin. (4), pentru precizie juridică, după cuvintele „Atestatele de competență sau titlurile de calificare” necesită a fi completată norma cu trimiterea expresă la articolul care prevede aceste acte.</p> <p>În conținutul alin. (7), propunem excluderea cuvintelor „de la prezentul articol”, deoarece potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect). Tot aici, cuvintele „intră sub incidența”, în ambele cazuri, se vor reformula cu cuvintele „se încadrează la”, mai potrivite în context.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La art. 15 alin. (3), sintagma „astfel cum se precizează la alin. (1)” a fost substituită cu „astfel cum este prevăzut la alin. (1)”, iar cuvintele „care nu reglementează profesia respectivă” au fost substituite cu textul „unde profesia respectivă nu este reglementată”.</p> <p>La alin. (4), pentru precizie, a fost completat textul cu trimiterea „prevăzute la art. 13”.</p> <p>Textul de la alin. (7) a fost redactat, după cum urmează: „(7) Prin derogare de la alin. (1) - (5) și de la art. 16, autoritatea competentă prevăzută la anexa nr. 1 poate refuza accesul la profesie și exercitarea acesteia candidaților ale căror certificate de competență se încadrează la lit. (a) de la art. 13, în cazul în care calificarea necesară pentru exercitarea profesiei în Republica Moldova se încadrează la lit. (e) de la art. 13.</p>
La art. 16		<p>La alin. (3), pentru corectitudine propunem scrierea textului „așa cum se prevede la alin. (2)” sub forma „așa cum este prevăzut la alin. (2)”.</p> <p>La alin. (6), sugerăm substituirea cuvintelor „să îi impună” cu cuvintele „să îi solicite” sau „să îi stabilească”, ca fiind mai potrivit unui text al actului normativ. Aceeași sugestie este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La alin. (3) textul „așa cum se prevede la alin. (2)” a fost substituit cu textul „așa cum este prevăzut la alin. (2)”.</p> <p>La alin. (6) textul „să îi impună” a fost substituit cu textul „să îi solicite” sau „să îi stabilească”, după caz.</p> <p>De asemenea au fost redactate situațiile simulate în textul proiectului.</p>

La art. 18			<p>La titlul articolului și la alin. (1), partea introductivă, se consideră necesară completarea după cuvintele „Activități” și „activităților” cu termenul „profesionale”. În același sens, urmează a se revedea și art. 19 și 20.</p> <p>La alin. (1) lit. b), se recomandă substituirea termenului „dovedește” cu termenul „demonstrează”, folosit în textele actelor normative.</p> <p>La alin. (2), sintagma „această activitate” este ambiguă, întrucât nu reiese cu claritate la ce se face referire. Având în vedere că la alin. (1) sunt prevăzute mai multe situații distincte, exprimarea corectă ar fi „activitățile profesionale respective”. Aceeași observație este valabilă și pentru art. 19 alin. (2) și art. 20 alin. (2).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La titlul articolului și la alin. (1) după cuvintele „Activități” și „activităților” a fost completat cu termenul „profesionale”.</p> <p>În același sens, au fost revăzute și art. 19 și 20.</p> <p>La alin. (1) lit. b), termenul „dovedește” a fost substituit cu termenul „demonstrează”.</p> <p>La alin. (2), sintagma „această activitate” a fost substituită cu sintagma „activitățile profesionale respective”. De asemenea a fost redactat în acest context și art. 19 alin. (2) și art. 20 alin. (2).</p>
La art. 22			<p>La alin. (2), cuvintele „Respectivele titluri de formare” urmează a fi revizuite astfel încât să fie precizat și alineatul în care aceste titluri sunt menționate.</p> <p>Se constată că, după alin. (6), este inserat un nou alineat care nu este numerotat. Conform regulilor tehnicii legislative, orice nouă subdiviziune a unui articol trebuie numerotată sau marcată corespunzător pentru a asigura posibilitatea de trimitere exactă la dispozițiile din textul actului legislativ. Urmare numerotării alineatului dat, expresia „Respectiva derogare” va fi revizuită în sensul precizării alineatului în care se conține derogarea avută în vedere.</p> <p>La alin. (10), cuvântul „amendare” urmează a fi scris sub forma sa corectă „modificare”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La alin. (2) sintagma „ Respectivele titluri de formare” a fost substituită cu sintagma „Titlurile de calificare”.</p> <p>Textul de la alin. (6) a fost redactat conform recomandării:</p> <p>„(6) În ceea ce privește funcționarea unei farmacii care nu face obiectul unor restricții teritoriale, Ministerul Sănătății poate decide, prin derogare, să nu dea efect titlurilor de calificare prevăzute la pct. 5.6.2 de la anexa nr. 5 pentru înființarea de noi farmacii deschise publicului. Farmaciile deschise de mai puțin de trei ani se consideră, de asemenea, farmacii noi. Respectiva derogare nu se aplică farmaciștilor ale căror calificări au fost deja recunoscute de către autoritatea competentă prevăzută la</p>

				<p>anexa nr. 1 în alte scopuri și care au exercitat efectiv și legal activitățile profesionale de farmacist timp de cel puțin trei ani consecutivi în Republica Moldova.</p> <p>La alin. (10), cuvântul „amendare” a fost substituit cu cuvântul „modificare”.</p>
<p>La art. 24</p> <p>La art. 57</p>			<p>La art. 24 alin. (1), se constată că în conformitate cu principiul superiorității ierarhice a legii, un act normativ adoptat de Parlament nu ar trebui să facă trimitere expresă la acte normative subordonate. Având în vedere aceasta, se propune analiza oportunității unor astfel de trimiteri, în termeni generali, și numai în măsura în care legea le-ar permite, fără identificarea expresă a unui act normativ specific, în sensul că se realizează în modul stabilit de Guvern.</p> <p>Aceeași observație o reiterăm și pentru art. 57 alin. (2) lit. d). La ultima propoziție, pentru claritate, după sintagma „Formarea specifică” sugerăm introducerea cuvintelor „în medicina generală”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La alin. (1), textul a fost modificat, după cum urmează:</p> <p>(1) Formarea de bază în medicină, de medic stomatolog, formarea de asistent medical generalist, de moașă, de farmacist, de medic veterinar și de arhitect se realizează în conformitate cu cerințele minime de formare aprobate de Guvern. Formarea specifică în medicina generală se realizează în conformitate cu art. 28, 31 și 40.</p> <p>De asemenea a fost redactat textul la art. 57, alin. (2), lit. d), după cum urmează: „ d) cadrul comun de formare se bazează pe nivelurile Cadrului European al Calificărilor, astfel cum sunt definite în Anexa nr. 2 la Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții;”.</p>
<p>La art. 32</p>			<p>La art. 32 alineatul al doilea (care necesită a fi numerotat), exprimarea „Ministerul Sănătății poate dispune în cadrul normativ primar...</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul în art. 32 a fost modificat, după</p>

			<p>exceptări de la” este inadecvată. Corect ar fi de statuat că Ministerul Sănătății poate să inițieze propuneri de modificare a legii pentru a prevedea eventualele excepții.</p>	<p>cum urmează:</p> <p>”(1) Exercițarea activităților de medicină de familie, sub rezerva dispozițiilor privind drepturile dobândite, este condiționată de posesia unui titlu de calificare prevăzut la anexa nr. 5 pct. 5.1.4.</p> <p>(2) Pe teritoriul Republicii Moldova activitățile de medicină de familie se exercită cu titlurile profesionale corespunzătoare prevăzute în cardul profesional național conform Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății. Ministerul Sănătății poate să inițieze propuneri de modificare a legii pentru a prevedea eventualele excepții de la aplicarea condiției prevăzute la alin. (1), pentru persoanele care sunt în curs de formare specifică în medicină generală, cu informarea ulterioară a coordonatorului național prevăzut la art. 74.”</p>
<p>La art. 57 La art. 58</p>			<p>La alin. (1), norma poartă un caracter confuz, în contextul utilizării cuvintelor „În scopul accesului la această profesie”, motiv pentru care sugerăm revederea formulării.</p> <p>La alin. (4), partea introductivă, propunem ca cuvintele „dacă este îndeplinită oricare următoarele condiții” să fie substituite cu cuvintele „dacă se întrunesc oricare dintre următoarele condiții”, specifice stilului normativ. Aceeași sugestie este valabilă și pentru art. 58 alin. (4).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La alin. (1) sintagma „În scopul accesului la această profesie” a fost substituită cu sintagma ”În scopul accesului la o profesie reglementată”.</p> <p>La alin. (4), cuvintele „dacă este îndeplinită oricare următoarele condiții” au fost substituite cu cuvintele „dacă se întrunesc oricare dintre următoarele condiții”.</p> <p>De asemenea, la art. 58 alin. (4) cuvintele „dacă este îndeplinită oricare următoarele condiții” au fost substituite cu cuvintele „dacă se întrunesc oricare dintre următoarele condiții”.</p>

			<p>La alin. (5) lit. b), pentru claritate, sugerăm substituirea textului „orice recurgere la exceptarea prevăzută la alin. (4), împreună cu o justificare” cu textul „orice aplicare a excepției prevăzute la alin. (4), însoțită de motivarea”. De menționat că, în legislația existentă, atât actele administrative emise de autorități, cât și răspunsurile de refuz privind eliberarea unui document sau recunoașterea unei calificări sunt motivate. În consecință, se recomandă utilizarea termenului „motivată” în locul celui de „justificat”.</p> <p>Deși la art. 3 alin. (2) s-a decis utilizarea formei abreviate „Comisia” pentru expresia „Comisia Europeană”, această formulă nu este aplicată uniform pe tot textul proiectului.</p>	<p>La alin. (5) lit. b), textul „orice recurgere la exceptarea prevăzută la alin. (4), împreună cu o justificare” a fost substituit cu textul „orice aplicare a excepției prevăzute la alin. (4), însoțită de motivarea”, iar termenul „justificat” a fost înlocuit cu termenul „motivată”.</p> <p>Urmare a redactării în baza expertizei, pentru prima dată noțiunea „Comisia Europeană” apare în art. 22: pe textul proiectului e fost făcută redactarea respectivă.</p>
La art. 59			<p>La art. 59 alin. (2) - (5) se recomandă analizarea oportunității reformulării cuvintelor „În cazul unor îndoieli justificate” cu cuvintele „În situația în care există neclarități justificate”, iar după cuvintele „de calificare” propunem a fi introdus textul „prevăzute la anexa nr. 7”, pentru claritate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin.(2)-(5) a fost redactat conform recomandărilor: sintagma „În cazul unor îndoieli justificate” a fost substituită cu sintagma „În situația în care există neclarități justificate” și în alin. (2) după cuvintele „de calificare” a fost introdus textul „prevăzute la anexa nr. 7”.</p>
La art. 60			<p>La art. 60 alin. (7), cuvintele „sunt supuse contestației” propunem a fi scrise sub forma consacrată în legislație „pot fi contestate”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La alin. (7) cuvintele „sunt supuse contestației” au fost substituite cu cuvintele „pot fi contestate”.</p>
La art. 62			<p>La art. 62 alin. (6), pentru utilizarea unei terminologii constante și uniforme, cuvintele</p>	<p>Se acceptă</p>

			„poate fi atacat” necesită a fi scrise sub forma consacrată în legislație „poate fi contestat”.	La alin. (6) cuvintele „poate fi atacat” au fost substituite cu cuvintele „poate fi contestat”.
La art. 63			La art. 63 alin. (1), formularea „Cu excepția cazurilor prevăzute la art. 9 și 61” nu corespunde sensului formulării „Fără a aduce atingere articolelor 7 și 52” cuprinse la art. 54 din Directiva 2005/36/CE. Se recomandă revizuirea normei, astfel încât să se asigure menținerea aplicabilității articolelor menționate, nu excluderea lor.	Se acceptă La alin. (1), formularea „Cu excepția cazurilor prevăzute la art. 9 și 61” a fost substituită cu textul „Fără a aduce atingere prevederilor art. 9 și 61”. De asemenea a fost revizuită norma pe întreg textul proiectului.
La art. 67			La art. 67 alin. (7), deși norma se referă la evaluarea proporționalității prevăzute la alin. (1) în privința diferitelor profesii reglementate, din conținutul acesteia nu rezultă clar dacă va fi aprobat vreun act subsecvent care să stabilească un mecanism procedural aplicabil tuturor profesiilor reglementate. Totodată, există o neclaritate între prevederile art. 67 privind evaluarea proporționalității/obiective și cea prevăzută la art. 68 referitoare la justificarea pe obiective de interes public. Se consideră necesară clarificarea dacă evaluările vizate de aceste articole fac parte din aceeași procedură sau se aplică separat.	Se acceptă Textul de la alin. 7 a fost redactat conform recomandărilor, după cum urmează: „(7) Evaluarea proporționalității prevăzută la art. 69 se realizează într-un mod obiectiv și independent.” Prevederile art. 67 privind evaluarea proporționalității/obiective și prevederile art. 68 referitoare la justificarea pe obiective de interes public, sunt prevederi ale Directivei 2018/985/CE, transpuse integral în proiectul de lege, conform normelor de armonizare a legislației.
La art. 69			La art. 69 alin. (2), cuvintele „În acest scop” ar fi necesar de exclus, deoarece introducerea lor la începutul alineatului poate încurca înțelegerea normelor. Pentru claritate, textele dintre alineate trebuie să fie redactate direct și coerent, fără expresii introductive inutile care nu adaugă conținut normativ.	Se acceptă Din alin. (2), cuvintele „În acest scop” au fost excluse.

La art. 72			<p>La art. 72, referitor la enunțul „Reglementările profesionale adoptate cu încălcarea dispozițiilor prezentului titlu, precum și celelalte aspecte reglementate prin prezenta Lege pot face obiectul unei căi de atac eficiente în justiție, în temeiul Codului administrativ Nr. 116/2018, sau al altor dispoziții care asigură accesul la justiție”, precizăm că, potrivit art. 3 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ nr. 116/2018, prevederile codului nu se aplică actelor supuse controlului de constituționalitate de către Curtea Constituțională. În consecință, în cazul profesiilor reglementate prin lege, calea de atac prevăzută de proiect nu este aplicabilă, întrucât legea are caracter de act normativ primar, supus exclusiv controlului de constituționalitate. Prin urmare, dreptul de contestare ar trebui să se refere doar la actele administrative adoptate în executarea acestei legi.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Textul la art. 72 a fost redactat, după cum urmează:</p> <p>”Reglementările profesionale adoptate cu încălcarea dispozițiilor prezentului titlu, precum și a celorlalte aspecte reglementate prin prezenta Lege, pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ. Autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, și autoritățile competente prevăzute la anexa nr. 1 au obligația de a preciza, prin norme interne obligatorii, calea de atac și modalitatea de exercitare a acesteia, inclusiv modalitatea de soluționare la nivelul autorității, anterior exercitării unei acțiuni în justiție.”</p>
La art. 73			<p>La alin. (2), termenul „administrative” este necesar a fi reformulat cu termenul „contravenționale” consacrat de legislație, iar cuvintele „legate de” ar fi necesar de scris sub forma „referitoare la”.</p> <p>Pentru a asigura claritatea, la alin. (4) și (5) sugerăm substituirea termenului „conform” cu cuvintele „prevăzut la”.</p> <p>La alin. (6), în contextul cuvintelor „cooperează pe deplin”, norma este vagă și ar putea admite interpretări diferite. Or, expresia „pe deplin” are un caracter general și nu indică în mod concret limitele cooperării dintre părți. Se consideră necesară reformularea textului cu precizie.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La alin. (2), termenul „administrative” a fost substituit cu termenul „contravenționale”. Cuvintele „legate de” au fost substituite cu cuvintele „referitoare la”.</p> <p>La alin. (4) și (5) cuvântul „conform” a fost substituit cu cuvintele „prevăzut la”.</p> <p>La alin. (6) cuvintele „cooperează pe deplin”, au fost substituite cu cuvintele „cooperează în vederea realizării prevederilor prezentei legi”.</p>

La art. 76			<p>La art. 76 alin. (5), pentru claritate, sugerăm substituirea cuvintelor „omologii săi” cu cuvintele „structurile omoloage”, iar textul „în scopul punerii în aplicare a alin. (1)” de scris sub forma „în vederea schimbului de informați prevăzute la alin. (1)”.</p> <p>După art. 74 lipsește art. 75, urmând direct art. 76. Se recomandă ajustarea corespunzătoare a numerotării articolelor.</p> <p>Se recomandă corelarea denumirii actului normativ indicat la art. 76 alin. (1) și art. 77 alin. (4) cu cea utilizată la art. 78 lit. b).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin. (5) a fost modificat și are următorul conținut:</p> <p>„(5) Coordonatorul național prevăzut la art. 74 și autoritățile competente prevăzute la anexa nr. 1 cooperează cu structurile omoloage din statele membre și cu Comisia în vederea schimbului de informați prevăzute la alin. (1), (2) și (4).”</p> <p>Numerotarea articolelor a fost ajustată (greșeală tehnică, urmare a redactării în baza avizelor).</p> <p>Denumirile actului normativ indicat la art. 76 alin. (1) și art. 77 alin. (4) au fost redactate conform recomandării.</p>
La art. 77			<p>La art. 77 alin. (5), cuvintele „Toate procedurile” sunt vagi și pot genera confuzii, având în vedere că nu precizează domeniul procedurilor vizate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La alin. (5) cuvintele „Toate procedurile”, au fost substituite cu cuvintele „Procedurile prevăzute la alin. (1) și (2)”.</p>
La art. 79			<p>La art. 78 alin. (3), pentru corectitudinea redactării, cuvintele „legislative și” urmează a fi excluse, întrucât termenul „normativ” acoperă și actele legislative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 78 alin. (3), cuvintele „legislative și” au fost excluse.</p>
La Titlul VII			<p>La Titlul VII, în denumire, se vor exclude cuvintele „și tranzitorii”, întrucât în proiect nu sunt prevăzute norme cu caracter tranzitoriu.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Titlul VII se numește „Dispoziții Finale”</p>
La art. 82			<p>În ceea ce privește art. 82, în contextul în care legea stabilește intrarea în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, la alin (2) era necesar să se prevadă doar sarcina Guvernului de a elabora cadrul normativ necesar implementării</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la alin. (2), lit. b) și c) a fost redactat după cum urmează:</p> <p>„a) autoritățile competente prevăzute la anexa nr. 1 vor analiza legislația de ramură în baza căreia acordă accesul la o</p>

			<p>legii, deoarece norma actuală ar putea fi interpretată că Guvernul, autoritățile competente prevăzute la anexa nr. 1, autoritățile publice centrale, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a fi reglementată, ar urma să aprobe actele sale înainte ca legea să intre în vigoare.</p> <p>Totodată, la alin. (2), pentru claritate, cuvintele „vor opera modificările ce se impun” propunem a fi substituite cu cuvintele „vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege”.</p>	<p>profesie sau o activitate reglementată și vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”</p>
La Anexa nr. 1			<p>Referitor la anexa nr. 1 în care sunt prevăzute profesiile liberale juridice reglementate în Republica Moldova:</p> <p>Informăm că, la etapa actuală pe platforma parlamentară se află spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (inițiativa legislativă a Guvernului nr. 144/2025), prin care se transpune Directiva 98/5/CE și Directiva 77/249/CEE. Potrivit acestui proiect de lege, autoritatea competentă pentru recunoașterea și înregistrarea avocaților proveniți din alte state membre este organul de autoadministrare al avocaților dintr-un stat membru sau altă entitate responsabilă de înregistrarea avocaților în statul membru de origine, respectiv, pentru Republica Moldova, Uniunea Avocaților din Republica Moldova.</p> <p>Prin urmare, la pozițiile nr. 24 și 25, se propune substituirea cuvintelor „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Uniunea Avocaților din Republica Moldova”, în vederea asigurării corespunderii competențelor instituționale stabilite în proiectul de lege menționat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La pozițiile nr. 37, 38 (versiunea anterior redactării nr. 24 și 25) au fost substituite cuvintele „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Uniunea Avocaților din Republica Moldova”;</p> <p>la poziția nr. 40 (versiunea anterior redactării nr. 27) au fost substituite cuvintele „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Consiliul de Mediere din Republica Moldova” „Consiliul de Mediere din Republica Moldova”;</p> <p>la poziția nr. 39 (versiunea anterior redactării nr. 26) au fost substituite cuvintele „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Uniunea Administratorilor Autorizați din Republica Moldova”.</p> <p>De asemenea, textul proiectului a fost redactat și uniformizat terminologic, conform recomandărilor expertizei.</p>

În conformitate cu art. 12 alin. (3) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, persoana care întrunește condițiile de la alin. (1) lit. a)-d) și anume - în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, deține diplomă de studii superioare de licență, nu a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave, săvârșite cu intenție și nu are antecedente penale pentru infracțiuni ușoare și mai puțin grave și care a dobândit calitatea de mediator în străinătate, este în drept să solicite Consiliului recunoașterea calității de mediator conform Regulamentului privind atestarea mediatorilor.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) din lege, Consiliul de Mediere (denumit în continuare Consiliu) este un organ colegial, cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în condițiile acestei legi pentru implementarea politicilor în domeniul medierii. Totodată, potrivit pct. 61 din Regulamentul privind atestarea mediatorilor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 648/2015, în cazul absolvirii cursului de formare inițială sau continuă, organizat de către un furnizor al serviciilor de formare a mediatorilor acreditat într-un alt stat sau atestării de către organul competent al altui stat ori de către o organizație internațională, solicitantul depune la Consiliul de Mediere o cerere privind recunoașterea certificatului de formare inițială sau continuă, ori a atestatului de mediator deținut).

Potrivit pct. 65 din regulamentul nominalizat, recunoașterea atestatului de mediator sau echivalentului acestuia eliberat de către organul competent al altui stat ori de către o organizație internațională, oferă titularului dreptul de a practica mediere pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile legii.

De asemenea, menționăm că pe platforma Parlamentului se află spre examinare proiectul de lege privind medierea și statutul mediatorului (inițiativa legislativă a Guvernului nr. 245/2025), prin care se transpune Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială. În conformitate cu art. 16 alin. (7) din proiect, persoana care întrunește condițiile de la art. 13 alin. (2) și care a dobândit statutul de mediator în străinătate este în drept să solicite organului de autoadministrare al mediatorilor recunoașterea calității de mediator. Regulamentul privind procedura de recunoaștere a calității de mediator se aprobă de Consiliul Uniunii Mediatorilor, după consultarea cu Ministerul Justiției.

Astfel, la poziția nr. 27, propunem substituirea cuvintelor „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Consiliul de Mediere din Republica Moldova”, în vederea corelării competențelor instituționale cu prevederile cadrului normativ în vigoare, precum și cu modificările legislative preconizate.

Potrivit prevederilor pct. 17.1-17.5 din Statutul Uniunii Administratorilor Autorizați din Republica Moldova, autoritatea competentă de relațiile cu administratorii autorizați care au obținut dreptul de a exercita această profesie într-un alt stat, este Uniunea Administratorilor Autorizați din Republica Moldova, în calitate de organ de administrare a profesiei. Astfel, la poziția nr. 26, se propune substituirea cuvintelor „Ministerul Justiției” cu cuvintele „Uniunea Administratorilor Autorizați din Republica Moldova”, având în vedere că, potrivit Statutului Uniunii Administratorilor Autorizați din Republica Moldova, competența în materie revine Uniunii.

			<p>Totodată, informăm că, în prezent, sub egida Ministerului Justiției, activează grupul de lucru pentru elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ privind domeniul de activitate al administratorilor autorizați. În acest context, Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați urmează a fi revizuită, în scopul stabilirii competenței Uniunii Administratorilor Autorizați din Republica Moldova de a recunoaște administratorii din alte state care au dreptul să exercite profesia de administrator pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>În concluzie, se apreciază că proiectul de lege necesită definitivarea sa prin efectuarea unei renumerotări corecte a articolelor și a tuturor subdiviziunilor structurale ale acestora, precum și prin uniformizarea terminologică acolo unde este necesar.</p>	
--	--	--	---	--

Avizul Comisiei Europene - DG GROW

La art. 1 alin. (2)			<p>Este important să se sublinieze faptul că directiva vizează toate dispozițiile legislative, de reglementare sau administrative noi sau care modifică cele existente (toate dispozițiile cu caracter obligatoriu) care restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora. Limitarea aplicării dispozițiilor UE doar la măsurile legislative nu ar fi suficientă pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a prezentei directive. Republica Moldova ar trebui să țină seama în mod corespunzător de acest aspect.</p> <p>Ca observație generală, vă rugăm să vă asigurați că există coerență în terminologia utilizată pentru același concept din directivă. De fapt, pentru (proiectele de) reglementări profesionale, dispoziții legislative, administrative sau de reglementare, Moldova utilizează terminologii diferite: „dispoziții legale de reglementare” sau „reglementări</p>	<p>În tot textul legii sintagma „reglementări profesionale” a fost înlocuită cu sintagma „prevederi legislative, de reglementare sau administrative” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>
------------------------	--	--	---	--

			profesionale”, „actele normative, proiectele de acte normative”. Termenii utilizați ar trebui să fie aliniați în întregul text pentru a acoperi întregul domeniu de aplicare al măsurii.	
La art. 2 alin. (5)			Este important de subliniat că domeniul de aplicare al directivei cuprinde toate dispozițiile obligatorii cu aplicare generală, indiferent de organismul care le-a adoptat. Aceasta înseamnă că Moldova trebuie să se asigure că sunt acoperite toate măsurile legislative, de reglementare sau administrative cu aplicare generală, adoptate de autoritățile publice; de asemenea, orice măsuri ale organismelor neguvernamentale, inițiativele și amendamentele parlamentare, precum și inițiativele cetățenilor. În ceea ce privește implicarea Parlamentului, domeniul de aplicare al legii moldovenești trebuie să acopere, de asemenea, amendamentele parlamentare la propunerile inițiale provenite de la Guvern sau de la Parlamentul însuși. Pentru mai multe informații în acest sens, vă rugăm să consultați Ghidul: guidance on the assessment of proportionality pursuant-ET0422136ENN.pdf De asemenea, este important să se asigure integrarea analizei proporționalității în regulamentele și procedurile parlamentare. Poate ar fi recomandabil să se clarifice aceste aspecte la articolul 67 alineatul (2) din legea moldovenească.	Articolul 67, alin. (2) a fost redactat și are următorul conținut. „În cazul actelor normative inițiate sau amendate de Parlamentul Republicii Moldova, obligația prevăzută la alin. (1) revine Parlamentului. Parlamentul asigură integrarea evaluării proporționalității în conformitate cu prevederile art. 69 în regulile și procedurile din cadrul tuturor etapelor procesului legislativ, inclusiv inițierea, examinarea, amendarea și adoptarea actelor normative.”
La art. 3 alin. (1) lit. o)			A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 1.	Sintagma „dispoziții legate de reglementare” a fost înlocuit cu sintagma „prevederi legislative, de reglementare sau administrative”.
La art. 3 alin. (1) lit. p)			A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 1.	În tot textul legii sintagma „reglementări profesionale” a fost înlocuită cu sintagma „prevederi legislative, de reglementare sau administrative” la forma gramaticală corespunzătoare.

<p>La art. 67 alin. (1)</p>			<p>A se vedea comentariile de mai sus referitoare la articolul 1 și la articolul 2 alineatul (5), privind implicarea Parlamentului.</p>	<p>În tot textul legii sintagma „autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare. Alin. (2) de la art. 67, a fost redactat și are următorul conținut. „(2) În cazul actelor normative inițiate sau amendate de Parlamentul Republicii Moldova, obligația prevăzută la alin. (1) revine Parlamentului. Parlamentul asigură integrarea evaluării proporționalității în conformitate cu prevederile art. 69 în regulile și procedurile din cadrul tuturor etapelor procesului legislativ, inclusiv inițierea, examinarea, amendarea și adoptarea actelor normative.”</p>
<p>La art. 67 alin. (4)</p>			<p>Există o mică nuanță în traducerea în limba engleză. De fapt, în textul în limba română se menționează că autoritățile competente trebuie să inițieze măsurile sau să emită un aviz cu privire la acestea, în timp ce în versiunea/traducerea în limba engleză se precizează că autoritățile competente trebuie să inițieze și să aprobe măsurile.</p>	<p>Alin. (4) de la art. 67 se modifică și are următorul conținut. „(4) Autoritățile publice centrale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, și coordonatorul național prevăzut la art. 74 inițiază sau, după caz, avizează, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative, care introduc noi prevederi ce restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora ori care modifică prevederile existente.”</p>
<p>La art. 67 alin. (6)</p>			<p>Obligația de a fundamenta raționamentul nu ar trebui să se limiteze la utilizarea indicatorilor calitativi și cantitativi. De fapt, în acest scop se poate folosi orice element de probă, inclusiv rapoarte de monitorizare a pieței, articole de cercetare academică, sondaje, date statistice etc.</p>	<p>La art. 67 alin. (6) sintagma „utilizând indicatori în acest sens” se substituie cu sintagma „utilizând rapoarte de monitorizare a pieței, studii, sondaje, date statistice și indicatori relevanți în acest sens.”.</p>

<p>La art. 67 alin. (7)</p>		<p>Dorim să subliniem importanța asigurării obiectivității și independenței atunci când competențele de reglementare sunt delegate organismelor profesionale, întrucât apropierea acestora de condițiile locale și cunoștințele de specialitate le pot ajuta să servească interesul public, dar prezintă totodată riscul adoptării unor decizii părtinitoare, care favorizează membrii lor și operatorii consacrați în detrimentul noilor intrați pe piață.</p> <p>Pentru a atenua acest risc, implicarea unui organism independent – eventual unul care face deja parte din procesul legislativ național – poate constitui o garanție eficientă pentru alegeri politice obiective.</p> <p>În cazul în care propunerea provine de la asociațiile profesionale sau evaluarea proporționalității este efectuată direct de acestea, un minister de supraveghere sau un alt organism independent ar trebui să fie împuternicit să evalueze măsurile propuse.</p> <p>Pentru mai multe detalii privind diversele modalități de a realiza acest lucru în cazul măsurilor adoptate de organismele profesionale, vă rugăm să consultați secțiunea specifică din Ghid: guidance on the assessment of proportionality pursuant-ET0422136ENN.pdf</p>	<p>Sintagma „autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Art. 67 după alin. (7) a fost completat cu nou alineat cu următorul conținut.</p> <p>„(8) Inițierea proiectelor de acte normative sau administrative, prevăzute la alin. (4) este condiționată de obținerea acordului prealabil al autorității publice centrale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, în cazul în care aceasta nu este inițiatorul proiectului.”</p> <p>Următoarele aliniate au fost renumerotate corespunzător.</p>
<p>La art. 67 alin. (8), renumerotat (9)</p>		<p>Nu este clar cum se realizează monitorizarea.</p> <p>Directiva impune monitorizarea <i>continuuă</i> a conformității măsurilor adoptate cu principiul proporționalității, chiar și după adoptarea acestora, pentru a observa efectele lor și a ține seama de eventualele evoluții ulterioare adoptării. Acest lucru presupune o reevaluare sistematică și periodică, de-a lungul timpului, a punerii în aplicare a măsurilor.</p> <p>Aceasta nu este o obligație „unică”, ci necesită o monitorizare regulată. Efectuarea acestei monitorizări o singură dată după adoptarea măsurii nu va fi suficientă pentru a asigura respectarea prezentului articol.</p>	<p>Alin. (9) de la art. 67 se modifică și are următorul conținut.</p> <p>„(9) Autoritățile publice centrale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, și coordonatorul național, prevăzut la art. 74, monitorizează conformitatea prevederilor legislative, de reglementare sau administrative noi sau modificate, care restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora, după adoptare, cu principiul proporționalității, ținând seama în mod</p>

			<p>Pentru a asigura o monitorizare continuă eficientă, autoritățile ar trebui să pună în aplicare măsuri specifice și practice, inclusiv revizuirii periodice menite să mențină proporționalitatea – programate la intervale fixe sau declanșate de evenimente precum modificări legislative sau de reglementare, progrese științifice, reclamații ale clienților sau schimbări semnificative pe piață.</p> <p>Alternativ, pot fi necesare măsuri imediate ori de câte ori circumstanțele relevante se modifică. Statele membre pot, de asemenea, să impună raportări obligatorii, de exemplu cel puțin o dată la doi ani.</p> <p>Pentru mai multe informații despre cum să asigurați o monitorizare eficientă, vă rugăm să consultați secțiunea corespunzătoare din Ghid: guidance on the assessment of proportionality pursuant-ET0422136ENN.pdf</p> <p>A se vedea și comentariul de mai sus referitor la articolul 1</p>	<p>corespunzător de toate evoluțiile care au avut loc de la adoptarea prevederilor în cauză și elaborează, la fiecare 2 ani, un raport de monitorizare, pe care îl remite coordonatorului național, prevăzut la art. 74.”</p>
La art. 66			<p>A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 1.</p> <p>În plus, trebuie remarcat faptul că în directivă se precizează că statele membre au obligația de a se asigura că dispozițiile nu sunt discriminatorii. Aceasta este o obligație de rezultat.</p> <p>În textul proiectului, se specifică că autoritățile competente trebuie să verifice dacă măsurile nu sunt discriminatorii. Aceasta pare a fi mai degrabă o obligație de proces și nu de rezultat. Este important ca obiectivul urmărit de acest articol al directivei să fie îndeplinit în mod concret și eficient.</p>	<p>Sintagma „Autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Sintagma „reglementări profesionale” a fost înlocuită cu sintagma „prevederi legislative, de reglementare sau administrative” la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Sintagma „au obligația de a verifica dacă” se substituie cu sintagma „se asigură că”.</p>
La art. 68 alin. (1)			<p>A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 5, privind diferența dintre obligația de a verifica și cea de a asigura.</p>	<p>Sintagma „Autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept</p>

				de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare. Sintagma „reglementări profesionale” a fost înlocuită cu sintagma „prevederi legislative, de reglementare sau administrative” la forma gramaticală corespunzătoare. Sintagma „au obligația de a verifica dacă” se substituie cu expresia „se asigură că”.
La art. 68 alin. (2)			Directiva se referă la supravegherea fiscală, în timp ce traducerea în limba română se referă la administrația fiscală. Este necesară asigurarea coerenței cu Directiva. Trebuie menționat faptul că lista motivelor imperative de interes public se bazează pe obiectivele de interes public recunoscute de CJUE în jurisprudența sa.	Sintagma „Autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare. După sintagma „motive imperative de interes general” se completează cu textul „recunoscute în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene” Sintagma „administrării fiscale” se substituie cu sintagma „supravegherii fiscale”.
La art. 69 alin. (1)			A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 1	Sintagma „Autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale” se substituie cu sintagma „autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă” la forma gramaticală corespunzătoare. Sintagma „au obligația de a adopta măsurile necesare pentru ca reglementările profesionale” se substituie cu sintagma „se asigură că prevederile legislative, de reglementare sau administrative”.

La art. 69 alin. (5)			A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 5, privind diferența dintre obligația de a verifica și cea de a asigura.	Sintagma „au obligația de a verifica faptul că cerințele” se substituie cu sintagma „asigură conformitatea cu principiul proporționalității a cerințelor”.
La art. 70 alin. (1)			A se vedea comentariul de mai sus referitor la articolul 1 De asemenea, observăm că articolul 8 alineatul (2) din directivă nu a fost transpus de Republica Moldova. Prin urmare, nu ne este clar în ce mod Republica Moldova asigură implicarea tuturor părților interesate. Este important să subliniem că simpla partajare a informațiilor nu este suficientă în sensul acestui articol; toate părțile interesate ar trebui să fie implicate în mod corespunzător în acest proces.	Alin. (2) este inclus cu următorul conținut. „(2) Autoritățile publice sau subiecții cu drept de inițiativă legislativă, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, implică în mod corespunzător toate părțile vizate și le oferă posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere, inclusiv prin mijloace electronice. Aceste autorități organizează consultări publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.”
La art. 3 alin. (1) lit. u)			Este important să subliniem că domeniul de aplicare al directivei cuprinde toate dispozițiile obligatorii cu aplicare generală, indiferent de organismul care le-a adoptat. Aceasta înseamnă că Republica Moldova trebuie să se asigure că sunt incluse toate măsurile legislative, de reglementare sau administrative cu aplicare generală, adoptate de autoritățile publice, precum și orice măsuri ale organismelor neguvernamentale, inițiativele și amendamentele parlamentare, precum și inițiativele cetățenilor. Mai multe informații sunt disponibile în ghiduri: guidance on the assessment of proportionality pursuant-ET0422136ENN.pdf	Definiția „reglementări profesionale” a fost exclusă.
Avizul Comisiei Europene - DG EMPL				
La art. 1			Deși Directiva 2005/36/CE, cu toate modificările ulterioare, se aplică statelor membre ale UE și	Se ia act

			statelor AELS din SEE (și anume Norvegia, Liechtenstein și Islanda, în temeiul Acordului SEE), în prezent aceasta se aplică Confederației Elvețiene exclusiv în cadrul domeniului de aplicare (limitat) al Acordului UE-Confederația Elvețiană privind libera circulație a profesioniștilor. Menționăm că Moldova a extins aplicarea deplină a legii sale și asupra Confederației Elvețiene. (Nu constituie o problemă în ceea ce privește transpunerea).	
La art. 2			Constatăm că Moldova a inclus anumite categorii de resortisanți ai țărilor terțe în domeniul de aplicare al legislației sale, ceea ce depășește cerințele de transpunere a acestui articol. Anumite norme privind recunoașterea diplomelor în temeiul directivei s-ar putea aplica resortisanților țărilor terțe în cazul în care aceștia beneficiază de tratament egal cu resortisanții statului membru gazdă prin intermediul unor directive specifice, cum ar fi, de exemplu, Directiva privind Cartea Albastră. Este posibil ca Moldova să fi inclus deja aceste categorii de persoane în cadrul acestui articol. Cu toate acestea, va trebui, în orice caz, să le transpună ca parte a alinierii sale la celelalte acte juridice specifice. Nu am verificat dacă categoriile incluse de Moldova sunt exhaustive, adică dacă acoperă toate categoriile de persoane care beneficiază de tratament egal în temeiul altor directive specifice.	Se ia act
La art. 2 alin. (4)			Nu există nicio referire directă la definiția profesiei reglementate din directivă; vă recomandăm să o includeți.	Alin. (4) a fost completat cu sintagma „în sensul art. 3 alin. (1) lit. a).”
La art. 3 alin. (1) lit. a)			Nu include trimiterea la articolul 3 alineatul (2) – mecanism de protecție pentru profesiile care nu sunt vizate de prima teză, dar care sunt enumerate la articolul 3 alineatul (2) – membrii unei asociații sau organizații enumerate în anexa I sunt considerați ca aparținând unei profesii reglementate.	Definiția „ <i>profesie reglementată</i> ” a fost completată cu sintagma „Atunci când prima teză nu se aplică, o profesie menționată la alin. (2) este considerată profesie reglementată;”

La art. 3 alin. (1) lit. a)			Lipsește mențiunea că acestea sunt obținute în principal în cadrul Comunității. Acest aspect este esențial și trebuie adăugat. Lipsește clauza de rezervă pentru resortisanții țărilor terțe care dețin calificări recunoscute și certificate de experiență eliberate de statele membre.	Definiția „ <i>titlu de calificare</i> ” a fost completată cu sintagma „membru și care certifică formarea profesională în mare parte în Comunitate. În cazul în care prima teză nu se aplică, un titlu menționat la alin. (3) este considerat titlu de calificare;”
La art. 3 alin. (1) lit. g)			Nu se referă la „practică sub supraveghere”.	Sintagma „și însoțită eventual” se substituie cu sintagma „pentru acea profesie, o astfel de perioadă de practică supravegheată fiind eventual însoțită de”.
La art. 3 alin. (1) lit. h)			În articol lipsesc câteva cerințe esențiale: întocmirea unei liste de materii pentru comparație, nu este prezentată metodologia de bază a testului, nu se face referire la lacunele din calificarea candidatului, nu se pune accentul pe cunoștințele esențiale și nu se selectează materiile.	Definiția „ <i>probă de aptitudini</i> ” a fost redactată și are următorul conținut. „h) <i>probă de aptitudini</i> – un test referitor la cunoștințele, abilitățile și competențele profesionale ale solicitantului, efectuat sau recunoscut de autoritățile competente din Republica Moldova în scopul evaluării aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în Republica Moldova. Pentru a permite organizarea acestei probe, autoritățile competente întocmesc o listă de discipline care, pe baza unei comparații între educația și formarea impuse în Republica Moldova și cele pe care le-a urmat solicitantul, nu sunt atestate de diploma sau de alte titluri de calificare pe care le posedă solicitantul. Proba de aptitudini trebuie să țină seama de faptul că solicitantul este un profesionist calificat în statul membru de origine sau de proveniență. Aceasta privește discipline selectate dintre cele cuprinse în listă și a căror cunoaștere este esențială pentru exercitarea profesiei în cauză în Republica Moldova. Proba poate viza totodată și cunoașterea normelor

				deontologice care se aplică activităților respective în Republica Moldova. Modalitățile detaliate de organizare a probei de aptitudini, precum și statutul de care beneficiază, în Republica Moldova, solicitantul care dorește să se pregătească pentru proba de aptitudini în Republica Moldova se stabilesc de către autoritățile competente din Republica Moldova.”
La art. 5 alin. (1)			În anumite dispoziții, Moldova utilizează sintagma „Republica Moldova” acolo unde directiva se referă la „statul membru gazdă”. În alte cazuri, Moldova se referă la „statul membru gazdă” acolo unde directiva menționează „statele membre”. Această abordare este oarecum inconsecventă și poate crea confuzie. Acest articol ar trebui transpus astfel încât să reiasă clar că Moldova va îndeplini rolul de stat membru de origine în cadrul procedurilor EPC. Reiterăm faptul că ar trebui pregătit un cadru juridic în acest sens înainte de aderare, adică înainte de integrarea în sistemul IMI.	Alin. (1) se completează cu sintagma „dacă pentru această profesie a fost introdus un card profesional european.”. Prevederi cu privire la sistemul IMI sunt transpuse prin art. 27-29 din Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii.
La art. 5 alin. (3)			Lipsește și este esențial.	Sintagma „carduri profesionale europene” se completează cu sintagma „drepturile titularilor”.
La art. 5 alin. (5)			În mare parte este în regulă, dar lipsesc costurile suportate de statul de origine și de statele membre gazdă.	Sintagma „costurile suportate de” se completează cu sintagma „statele membre de origine și”.
La art. 8 alin. (1) lit. b) alin. (3)			Alin. (1) litera (b): „în beneficiul persoanelor asigurate” (articolul 6 litera (b) din Directiva privind drepturile pacienților), adică al pacientului, nu al prestatorului de servicii Alin. (3): „obligat să notifice autoritatea fiscală”: aceasta introduce o obligație care nu este prevăzută de directivă.	Lit. b) a fost redactată și are următorul conținut. „de înregistrare la Casa Națională de Asigurări Sociale în scopul reglării conturilor aferente dreptului la prestațiile de asigurări sociale.” Alin. (3) de la art. 8 a fost redactat și are următorul conținut. „(3) Prestatorul de servicii al unui stat membru notifică în prealabil Serviciul

				Fiscal de Stat cu privire la serviciile care urmează să le presteze, iar în cazuri urgente, ulterior, serviciile pe care le-a prestat.”
La art. 10 alin. (7)			Adăugare: destinatarii vor fi informați cu privire la rezultat	Se completează cu următoarea propoziție „Destinatarul este informat cu privire la soluționarea plângerii.”
La art. 13 alin. (1) lit. c) ii)			A se elimina trimiterea la anexa nr. 3 din litera (c) punctul (ii), întrucât aceasta nu este prevăzută de directivă și introduce criteriile naționale suplimentare care pot duce la nerespectarea prevederilor.	Sintagma „prevăzute la anexa nr. 3” se exclude.
La art. 16 alin. (8)			A se elimina anexa nr. 3 din articolul 16 alineatul (8).	Referința la art. 16 alin. (8) este relevantă.
La art. 18 alin. (1) lit. d)			Probabil este vorba de o eroare la litera (d). Se înlocuiește „patru ani consecutivi” cu „trei ani consecutivi”, pentru a se alinia la articolul 17 alineatul (1) litera (d) din directivă.	Cuvântul „patru” se substituie cu cuvântul „trei”.
La art. 27 alin. (3) lit. d)			A se adăuga sintagma „sub supraveghere corespunzătoare” la dispoziția din legislația moldovenească echivalentă cu articolul 24 alineatul (3) litera (d) din directivă.	Este inclus.
La art. 28 alin. (2)			(2) la final: se înlocuiește „sau” cu „și”. A se adăuga „cu o remunerație corespunzătoare”, a se vedea articolul 25 alineatul (3) din directivă.	La art. 28 alin. (2) cuvântul „sau” se substituie cu cuvântul „și”. La art. 28 alin. (3) se completează cu propoziția „În consecință, aceste posturi fac obiectul unei remunerări adecvate.”
La art. 32 alin. (1)			A se adăuga obligația privind asigurările sociale – articolul 28 alineatul (2).	După cuvântul „dobândite” se completează cu sintagma „în cadrul regimului național de securitate socială”.
La art. 39 alin. (1)			A se adăuga sintagma „la o universitate” în dispoziția din legislația moldovenească echivalentă cu articolul 34 alineatul (1) din directivă.	Sintagma „la universități” este inclusă. Sintagma „ale unui stat membru” a fost exclusă.

<p>La art. 42 alin. (1) alin. (2)</p>			<p>(1) A se introduce înainte de „în ceea ce privește data de referință” (1) la final: se adaugă excepția prevăzută în directivă Adăugat (2) a: se înlocuiește „competență” cu „abilitate”.</p>	<p>După lit. b) se completează cu propoziția „Sunt exceptați de la practica profesională de trei ani prevăzută la litera a) persoanele care au absolvit studii de cel puțin trei ani, atestate de autoritățile competente ale statului în cauză ca fiind echivalente cu formarea prevăzută la articolul 39.”. În versiunea engleză a legii cuvântul „competence” a fost substituit cu cuvântul „skills”.</p>
<p>La art. 47 alin. (1)</p>			<p>1. Să se introducă data de referință a UE în dispoziția moldovenească echivalentă cu articolul 42 alineatul (1) din directivă; 2. Să se adauge o derogare la dispoziția moldovenească echivalentă cu articolul 42 alineatul (1) din directivă.</p>	<p>Alin. (1) s-a modifică și are următorul conținut. „(1) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică activităților de moașă, astfel cum sunt definite de fiecare stat membru, fără a aduce atingere prevederilor alin. (2), și sunt exercitate cu titlurile profesionale și datele de referință încorporate la anexa nr. 5 pct. 5.5.2 .”</p>
<p>La art. 48 alin. (4) lit. b)</p>			<p>Ultima propoziție (în sensul...) se referă nu numai la punctul (ii), ci și la punctul (i).</p>	<p>Ultima prevedere a fost aliniată corespunzător.</p>